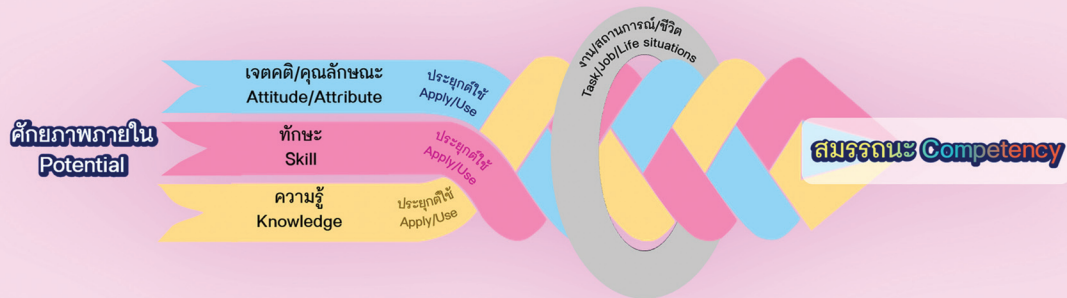

กรอบสมรรถนะหลัก ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สํานักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ประเทศไทยในปัจจุบันประสบปัญหาเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการปรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นนั้น จะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาเด็กที่มีความพร้อมแตกต่างกันได้ตามลำดับเต็มตามศักยภาพ เพื่อการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและยืนหยัดได้ในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะผู้เรียนสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ซึ่งเป็นความต่อเนื่องกันกับโครงการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป. 1 - 3) การดำเนินการพัฒนากรอบสมรรถนะของผู้เรียนในครั้งนี้ สำนักงานฯ ได้วิเคราะห์ทบทวนความสอดคล้องระหว่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (DOE) ร่างกรอบสมรรถนะของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบมาตรฐานอาชีวศึกษา และกรอบสมรรถนะของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดทำรายละเอียดสมรรถนะย่อยของกรอบสมรรถนะหลักผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความครอบคลุมผู้เรียนทุกช่วงชั้น รวมทั้งได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิพากษ์ (ร่าง) กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้งาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จากนั้น ได้ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินโครงการวิจัยทดลองใช้กรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และนำผลจากการทดลองใช้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาปรับปรุงและเรียบเรียงจัดทำเป็น “กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ฉบับนี้ที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ครอบคลุมสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ เอกสารฉบับนี้ จะเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นเมื่อนำไปใช้ควบคู่กับคู่มือ แนวทางการนำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แคมมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชาริณี ตรีวิรัญญู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะนักวิจัยในโครงการฯ ขอขอบคุณในความร่วมมืออันดียิ่งของคณะผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาร่วมทดลองทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสุจิตบุลี โรงเรียนประชาราษฎร์บำเพ็ญ และโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ ที่ได้ร่วมเรียนรู้ และได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานจนสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิรูปหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลของการศึกษาไทย

นายอำนาจ วิชยานุวัติ)
เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1 - 3) ซึ่งการดำเนินการพัฒนากรอบสมรรถนะของผู้เรียนในครั้งนี้ สำนักงานฯ ได้วิเคราะห์ทบทวนความสอดคล้องระหว่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ร่างกรอบสมรรถนะของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบมาตรฐานอาชีวศึกษา และกรอบสมรรถนะของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำรายละเอียดสมรรถนะย่อยของกรอบสมรรถนะหลักผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความครอบคลุมผู้เรียนทุกช่วงชั้น และได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิพากษ์ (ร่าง) กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้งาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จากนั้นในปีงบประมาณ 2563 - 2564 สำนักงานฯ ได้ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินโครงการวิจัย ผลการทดลองใช้กรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองนำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ไปใช้ในสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย จัดทำแนวทางการนำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนฯ ไปสู่การพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการนำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ ซึ่งเอกสาร “กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ฉบับนี้ เป็นหนึ่งในเอกสารผลผลิตของโครงการดังกล่าว ที่มีความสมบูรณ์และครอบคลุมสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ครอบคลุมมิติที่สำคัญของสมรรถนะในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 10 สมรรถนะ ได้แก่ (1) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2) คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3) กระบวนการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (4) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (5) ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (6) ทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (7) ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (8) การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล (9) การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ และ (10) การเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีจิตสำนึกสากล ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านการจัดการศึกษาในการวางกรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการกำหนดแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนความต้องการในการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะจึงควรตอบโจทย์และสะท้อนความต้องการในการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรสอดคล้องกับแนวคิดของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู และการพัฒนาสถานศึกษา ที่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามที่มุ่งหวังโดยการจัดการเรียนการสอน

ที่ใช้สมรรถนะเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเนื้อหาวิชา (Subject - based) ไปสู่การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competence - based Curriculum)

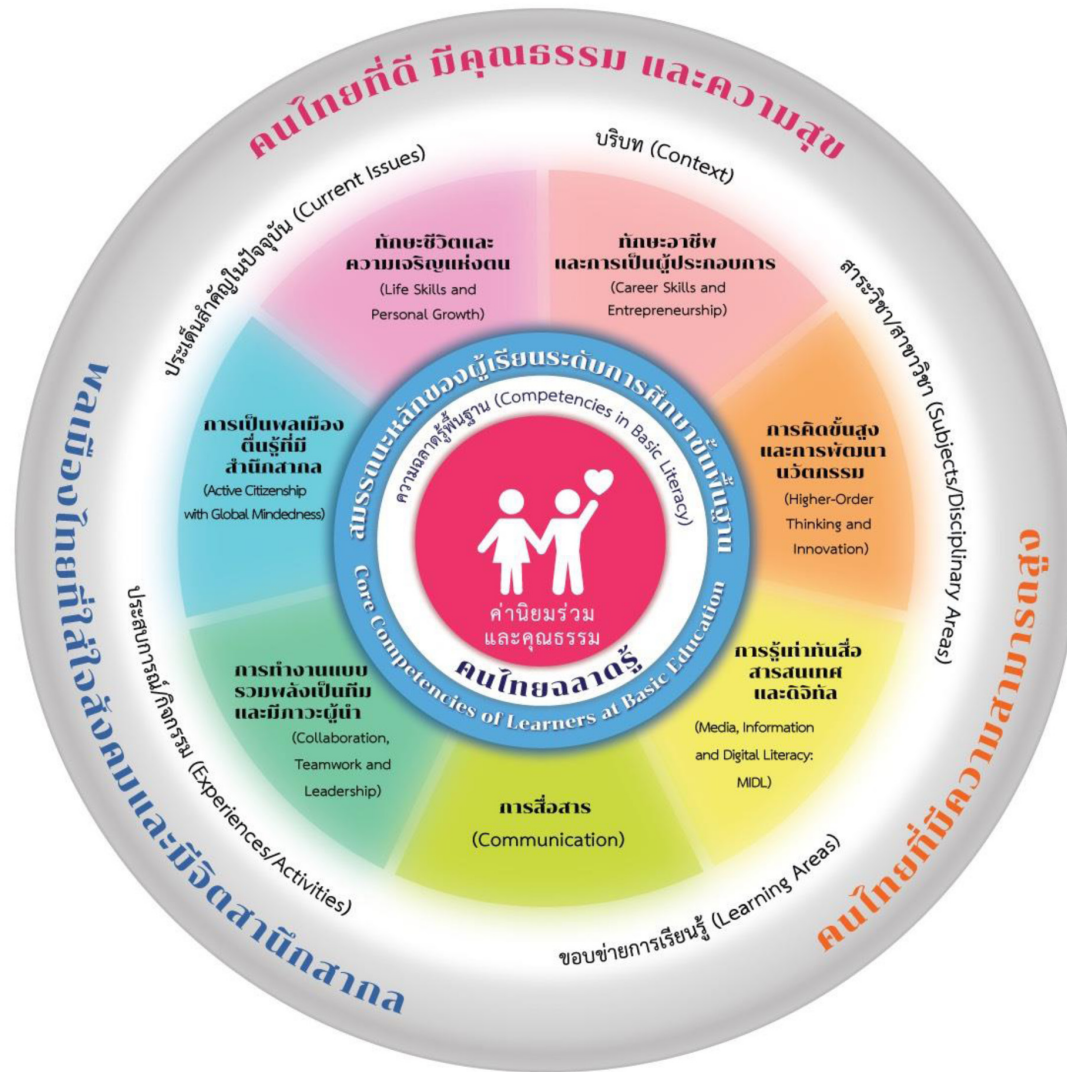
จากการพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 สมรรถนะ โดยได้จัดกลุ่มบูรณาการสมรรถนะหลักของผู้เรียน 10 สมรรถนะไว้ในสมรรถนะหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Core Competencies of Learners at Basic Education) ที่ประกอบด้วยสมรรถนะหลักสำคัญ 7 สมรรถนะ ได้แก่ (1) สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth) (2) สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) (3) สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development) (4) สมรรถนะหลักด้านความรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศและดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy) (5) สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร (Communication) (6) สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) และ (7) สมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness) โดยสมรรถนะหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 สมรรถนะดังกล่าวนี้มีพื้นฐานจากความฉลาดรู้พื้นฐาน (Basic Literacy) ค่านิยมร่วมและคุณธรรม เพื่อการเป็นพลเมืองไทยในฐานะพลเมืองโลกที่มีคุณภาพในโลกอนาคต

อย่างไรก็ตาม สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy) ถือเป็นสมรรถนะหลักที่สำคัญจำเป็นและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ (Learning Tools) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความฉลาดรู้ในด้านนั้น ๆ หรือเรียกได้ว่าเป็นความฉลาดรู้ (Literacy) ที่จะต้องพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียนให้ถึงระดับที่เรียกได้ว่าเป็น “สมรรถนะ” โดยสมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน จะประกอบไปด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ (1) สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2) สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (3) สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน และ (4) สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ในส่วนของค่านิยมร่วมและคุณธรรมตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ถือเป็นแก่นและรากฐานสำคัญในการแสดงออกซึ่งสมรรถนะต่าง ๆ ดังนั้น กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ จึงเป็นสมรรถนะสำคัญที่เด็กและเยาวชนไทยต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้สามารถปรับตัวให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยตามที่มุ่งหวังไว้ และสมรรถนะหลักที่สำคัญทั้ง 7 สมรรถนะเหล่านี้ จะช่วยให้เด็กและเยาวชนไทยมีทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การเป็นพลเมืองไทยที่จะช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและยึดหยัดได้ในเวทีโลกภายใต้สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน

สารบัญ

	หน้า
บทนำ.....	2
สมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	8
สมรรถนะในความรู้พื้นฐาน.....	11
1) สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.....	13
2) สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	20
3) สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน.....	24
4) สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์.....	28
สมรรถนะหลักสำคัญ 7 สมรรถนะ.....	34
1) สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน.....	36
2) สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ.....	43
3) สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม.....	48
4) สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล.....	56
5) สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร.....	62
6) สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ.....	71
7) สมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล.....	77
ภาคผนวก: การเปรียบเทียบกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	82
ฉบับเผยแพร่ พ.ศ.2562 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สิงหาคม 2563 และมโนทัศน์สำคัญ	
รายชื่อคณะทำงานร่างกรอบสมรรถนะหลักฯ.....	91

กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สิงหาคม 2563

บทนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเผยแพร่กรอบสมรรถนะหลักระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 และสมรรถนะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่หน่วยงานการศึกษาและผู้สนใจ เพื่อนำกรอบสมรรถนะหลักไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น ต่อมาในช่วงปลายปี 2562 หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษาได้นำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาและเผยแพร่ไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้เรียนทุกระดับอย่างต่อเนื่องเพื่อการจัดการศึกษาตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มมาตรฐานการศึกษา เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาที่ใช้สมรรถนะเป็นฐานที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คณะทำงานจึงได้ดำเนินการพัฒนา (ร่าง) กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อเนื่องจากกรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น และกรอบสมรรถนะหลัก 10 สมรรถนะของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการพัฒนาปรับปรุงให้ครอบคลุมในทุกมิติของเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยได้ดำเนินการวิเคราะห์และทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลกรอบสมรรถนะผู้เรียนและผลลัพธ์ทางการศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ (1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE) (2) ร่างกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งเป็นเอกสารนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2563 และ (3) ร่างสมรรถนะหลักผู้เรียน (Core Competency) ในโครงการวิจัยเพื่อค้นหาและพัฒนาผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ซึ่งเป็นเอกสารนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 6 - 7 ธันวาคม พ.ศ. 2562 (4) สมรรถนะหลักของโรงเรียนรุ่งอรุณ : ซึ่งเป็นเอกสารนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 6 - 7 ธันวาคม พ.ศ. 2562 (5) เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปวช. 2562 และสมรรถนะย่อยระดับอาชีวศึกษา และ (6) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

จากการทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการวิจัยดังกล่าว พบว่า มีประเด็นที่สอดคล้องและแตกต่างที่เป็นประโยชน์ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ได้เป็นอย่างดี และเนื่องจากการพัฒนารายละเอียดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนมีลักษณะต่อเนื่องที่เชื่อมต่อกับสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับช่วงชั้น คณะทำงานจึงได้จัดทำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 เพิ่มเติมให้ครอบคลุมทุกระดับช่วงชั้น เพื่อให้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดทำขึ้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้หลักสูตรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำมาปรับปรุงพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมตามกระบวนการวิจัยพัฒนาเพื่อให้ได้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ครอบคลุมในมิติที่สำคัญของสมรรถนะ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในทางปฏิบัติสำหรับผู้เรียนทุกระดับตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่พัฒนาขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาจากกรอบสมรรถนะสำคัญ 10 สมรรถนะ ได้แก่ (1) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2) คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3) กระบวนการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาาสตร์ (4) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (5) ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (6) ทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (7) ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (8) การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล (9) การทำงานแบบรวมพลัง เป็นทีม และมีภาวะผู้นำ และ (10) การเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีจิตสำนึกสากล

จากผลการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อค้นพบด้านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญ และแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรฐานสมรรถนะของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE) ของมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และร่างกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สมรรถนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ตลอดจนข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้หลักสูตรและผู้เกี่ยวข้อง ที่เป็นข้อมูลสำคัญที่คณะทำงานนำมาสังเคราะห์และพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อย่างไรก็ตาม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ให้ความสำคัญในการวางกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติฐานสมรรถนะในภาพกว้าง และการกำหนดแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนความต้องการสร้างพลเมืองที่สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและความเปลี่ยนแปลงของวิถีใหม่ในโลกอนาคต ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบด้านคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะจึงควรสะท้อนความต้องการจากหลายภาคส่วนทั้งเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้น กระบวนการพัฒนากรอบสมรรถนะหลักผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรตอบสนองต่อการผสมผสานแนวคิดของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู และการพัฒนาสถานศึกษา ที่จะตอบสนองต่อสภาพปัญหา

ความต้องการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่คาดหวังที่มีการเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้วิธีการที่มีสมรรถนะเป็นฐาน จึงจำเป็นต้องมีวิธีดำเนินการที่มีความเป็นไปได้ ในการนำไปสู่การปรับใช้สมรรถนะเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างระบบการศึกษาและระบบการเรียนรู้เพื่อให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมในการเปลี่ยนผ่าน (Managing the Transition) และช่วงเปลี่ยนผ่านจากการเน้นเนื้อหาวิชา (Subject - based) ไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competence - based Curriculum) อย่างรอบคอบ

จากข้อค้นพบจากผลการวิจัยดังกล่าว คณะทำงานได้พัฒนารอบสมรรถนะหลัก 10 สมรรถนะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสมรรถนะสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยในช่วงเวลา 12 ปี ในการศึกษาสู่การพัฒนากรอบสมรรถนะหลักที่สำคัญ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กไทยที่มีคุณลักษณะของคนไทยที่ต้องการ คือ *คนไทยที่ดี มีคุณธรรม และมีความสุข คนไทยที่มีความสามารถสูง และพลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคมและมีจิตสำนึกสากล บนพื้นฐานการเป็นคนไทยที่ฉลาดรู้ มีค่านิยมร่วมและคุณธรรม* โดยการจัดกลุ่มบูรณาการสมรรถนะหลักของผู้เรียน 10 สมรรถนะ ไว้ในสมรรถนะหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Core Competencies of Learners at Basic Education) ที่ประกอบด้วยสมรรถนะหลักสำคัญ 7 สมรรถนะ ประกอบไปด้วย (1) สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth) (2) สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนเป็นคนไทยที่ดี มีคุณธรรม และมีความสุข ส่วน (3) สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development) (4) สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy) (5) สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร (Communication) เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนเป็นคนไทยที่มีความสามารถสูง สำหรับ (6) สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) และ (7) สมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness) เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคมและมีจิตสำนึกสากล *ทั้งนี้สมรรถนะหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 สมรรถนะ ดังกล่าวนี มีพื้นฐานจากความรู้พื้นฐาน (Basic Literacy) ค่านิยมร่วมและคุณธรรม* เพื่อการเป็นพลเมืองไทยในฐานะพลเมืองโลกที่มีคุณภาพในโลกอนาคต

สำหรับสมรรถนะในความสามารถรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy) ถือเป็นสมรรถนะหลักที่สำคัญจำเป็นและเป็นสมรรถนะพื้นฐานที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ (Learning Tools) สมรรถนะเหล่านี้เป็นสมรรถนะสำคัญซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความสามารถรู้ในด้านนั้น ๆ หรือเรียกได้ว่าเป็นความสามารถรู้ (Literacy) ที่ต้องพัฒนาแก่ผู้เรียนให้ถึงระดับที่เรียกได้ว่าเป็น “สมรรถนะ” โดยสมรรถนะในความสามารถรู้พื้นฐาน ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ (1) สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2) สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษ/ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร (3) สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน และ (4) สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ในส่วนของค่านิยมร่วมและคุณธรรม ยึดตามที่ระบุอยู่ในมาตรฐาน การศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งถือเป็นแก่นและรากฐานสำคัญในการแสดงออกซึ่งสมรรถนะต่าง ๆ

ทำความเข้าใจกับ “สมรรถนะหลัก” ให้มากยิ่งขึ้น

สมรรถนะมี 2 ลักษณะ ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency/ Generic Competency) หรือสมรรถนะทั่วไป สมรรถนะแกน สมรรถนะกลาง มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามวิชาหรือคร่อมวิชา คือเป็นสมรรถนะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายหรือนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ลึกซึ้งขึ้น สมรรถนะในลักษณะนี้ กล่าวได้ว่าเป็นสมรรถนะที่มีลักษณะ “Content – free” คือ ไม่เกาะติดเนื้อหา หรือไม่ขึ้นกับเนื้อหา
2. สมรรถนะเฉพาะ (Specific Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะวิชา/ สาขาวิชา ซึ่งจำเป็นสำหรับวิชานั้น ๆ อาทิ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีสมรรถนะเฉพาะของวิชา เช่น สมรรถนะด้านการประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีสมรรถนะด้านการวาดภาพ การปั้น กล่าวคือ สาระวิชาต่าง ๆ จะมีสมรรถนะเฉพาะวิชาของตน

สมรรถนะหลักสำคัญ 7 สมรรถนะ และสมรรถนะในความสามารถรู้พื้นฐาน 4 สมรรถนะ ในกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ มีลักษณะเป็นสมรรถนะหลัก (Core/ Generic Competency) หรือสมรรถนะทั่วไป

คำว่า สมรรถนะ “หลัก” ของผู้เรียน ในที่นี้ จึงสื่อความหมาย 2 ประการ คือ

- 1) สมรรถนะหลัก ที่หมายถึง สมรรถนะทั่วไป หรือสมรรถนะแกน (Generic Competency/ Core Competency) ตามลักษณะหรือประเภทของสมรรถนะ มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามวิชาหรือคร่อมวิชา และมีลักษณะ “Content – free” ครูจึงสามารถนำไปใช้ในออกแบบการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ/ รายวิชา/ กิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย
- 2) สมรรถนะหลัก ที่หมายถึง สมรรถนะที่มีความสำคัญจำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยในช่วงเวลา 12 ปีของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณลักษณะของคนไทยที่มีคุณภาพ ซึ่งสมรรถนะหลักต่าง ๆ เหล่านี้ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านกระบวนการวิจัยที่หลากหลายทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อยืนยันว่าสมรรถนะเหล่านี้เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็กและเยาวชนไทยอย่างแท้จริง

* ทั้งนี้ กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนมิใช่หลักสูตร *

แต่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนำกรอบสมรรถนะหลักไปใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์เชื่อมโยงกับหลักสูตรที่ใช้อยู่ในขณะนั้น

กรอบสมรรถนะหลักผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถแสดงได้ดังแผนภาพ

สมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้เป็นสมรรถนะสำคัญที่เด็กและเยาวชนไทยต้องได้รับการพัฒนาในช่วงเวลา 12 ปีของการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ก้าวทันและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กไทยมีคุณลักษณะของคนไทยที่สมบูรณ์อันประกอบไปด้วย **คนไทยที่ดี มีคุณธรรม และความสุข คนไทยที่มีความสามารถสูง และพลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคมและมีจิตสำนึกสากล บนพื้นฐานของการเป็นคนไทยที่ฉลาดรู้ซึ่งมีค่านิยมร่วมและคุณธรรม**เป็นพื้นฐาน สมรรถนะหลักที่สำคัญนี้ประกอบไปด้วย (1) สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth) (2) สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนเป็นคนไทยที่ดี มีคุณธรรม และความสุข ส่วน (3) สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher-Order Thinking Skills and Innovation Development) (4) สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy) (5) สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร (Communication) เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนเป็นคนไทยที่มีความสามารถสูง สำหรับ (6) สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) และ (7) สมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness) เป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคมและมีจิตสำนึกสากล ทั้งนี้ สมรรถนะดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากสมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐานและค่านิยมร่วมและคุณธรรม

สมรรถนะหลักของผู้เรียนข้างต้นสามารถพัฒนาได้ผ่านการศึกษาสาระวิชาหรือศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ การกำหนดขอบข่ายการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์และกิจกรรม ตลอดจนการเรียนรู้ผ่านประเด็นสำคัญในปัจจุบัน และการเรียนรู้จากบริบทต่าง ๆ

สำหรับ**ค่านิยมร่วมและคุณธรรม** ซึ่งถือเป็นแก่นและรากฐานสำคัญในการแสดงออกซึ่งสมรรถนะต่าง ๆ ในที่นี้ยึดถือตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ในรูปแบบของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งได้ระบุไว้ว่า**ค่านิยมร่วม**ประกอบไปด้วยความเพียรอันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค **คุณธรรม**คือลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ฯลฯ ซึ่งหมายความรวมถึงค่านิยมร่วมและคุณธรรมที่เป็นไปตามหลักศาสนา บรรทัดฐาน หรือแนวปฏิบัติที่ชุมชนหรือบริบทนั้น ๆ ยึดถือ ค่านิยมร่วมและคุณธรรมนี้ถือเป็นแก่นและรากฐานสำคัญในการแสดงออกซึ่งสมรรถนะต่าง ๆ

อย่างไรก็ดี **กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนนี้ยังมีใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน** เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านการออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบรายวิชาหรือกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน หรือการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งจำเป็นต้องวิเคราะห์เชื่อมโยงกับหลักสูตรที่ใช้อยู่ในขณะนั้น

ในที่นี่ การกำหนดคำอธิบายสมรรถนะ ระดับสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละสมรรถนะ ได้พิจารณาร่วมกันจาก (1) พัฒนาการของผู้เรียน และ (2) ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของแต่ละสมรรถนะ ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในทุกระดับ โดยได้จำแนกระดับสมรรถนะออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

คำอธิบายระดับ

ระดับ 1	หมายถึง	ระดับสมรรถนะของผู้เรียนวัยเด็กตอนกลาง อายุ 7 – 9 ปี (เทียบเท่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ตามหลักสูตรปัจจุบัน)
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับสมรรถนะของผู้เรียนวัยเด็กตอนปลาย อายุ 10 – 12 ปี (เทียบเท่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ตามหลักสูตรปัจจุบัน)
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับสมรรถนะของผู้เรียนวัยรุ่นตอนต้น อายุ 13 – 15 ปี (เทียบเท่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ตามหลักสูตรปัจจุบัน)
ระดับ 4	หมายถึง	ระดับสมรรถนะของผู้เรียนวัยรุ่นตอนกลาง อายุ 16 – 18 ปี (เทียบเท่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ตามหลักสูตรปัจจุบัน)

มีรายละเอียดของแต่ละสมรรถนะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีดังนี้

สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy) 4 สมรรถนะ

ในส่วนของ สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy) นั้นสามารถอธิบายได้ดังนี้

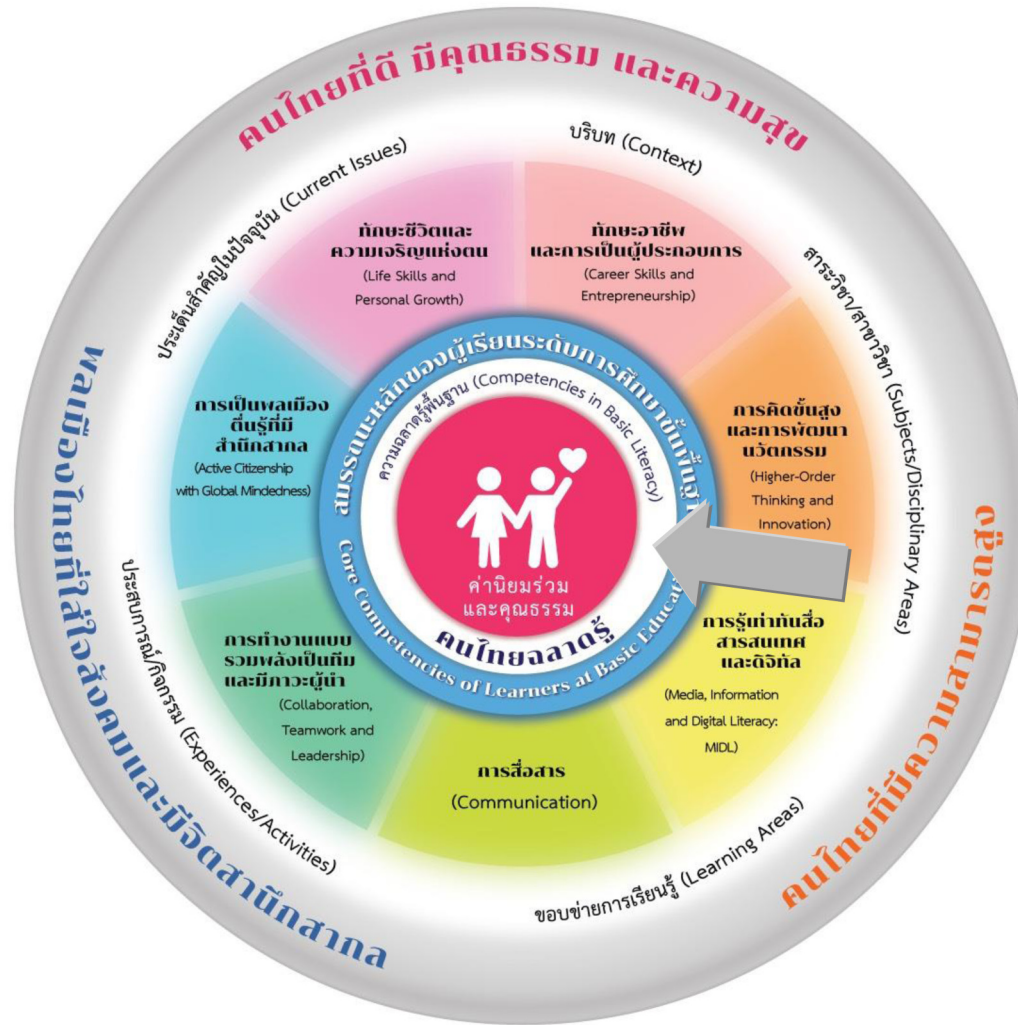
ความฉลาดรู้พื้นฐาน (Basic Literacy) หมายถึงความรอบรู้ในศาสตร์/สาระ/เรื่องใด ๆ ที่เป็นการจำเป็นพื้นฐานสำหรับทุกคน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งในความฉลาดรู้แต่ละเรื่อง จะประกอบไปด้วย ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skill) เจตคติ (attitude) และคุณลักษณะ (attribute) ในเรื่องนั้น ๆ รวมไปถึงสมรรถนะ (competency) ที่เกิดจากการนำความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะ ในเรื่องนั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้เกิดเป็นความฉลาดรู้ สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐานแต่ละเรื่องมีทั้งสมรรถนะเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้เฉพาะเรื่อง และสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะทั่วไป (core competency) ที่สามารถนำไปใช้หรือนำไปพัฒนาให้แก่ผู้เรียนได้ในเรื่องอื่น ๆ

ในทางการศึกษา ประเทศไทยจัดให้ความฉลาดรู้ทางภาษา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นพื้นฐานสำคัญที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน

สำหรับสมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy) นั้นถือเป็นสมรรถนะหลักพื้นฐานสำคัญจำเป็นที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ (Learning Tools) สมรรถนะเหล่านี้เป็นสมรรถนะสำคัญซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความฉลาดรู้ในด้านนั้น ๆ หรือเรียกได้ว่าเป็นความฉลาดรู้ (Literacy) ที่ต้องพัฒนาแก่ผู้เรียนให้ถึงระดับที่เรียกได้ว่าเป็น “สมรรถนะ” โดยสมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐานที่สำคัญจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 4 สมรรถนะ ได้แก่

- (1) สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)
- (2) สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)
- (3) สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)
- (4) สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind)

รายละเอียดคำอธิบายสมรรถนะ ระดับสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละสมรรถนะ มีดังนี้

สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy)

สมรรถนะที่ 1 ในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy)

สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)

สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือ ในการรับ แลกเปลี่ยน และถ่ายทอดสาร ผ่านช่องทางหลากหลายอย่างถูกต้อง เหมาะสม มีวิจารญาณ มีเจตนาที่ดี อยู่บนพื้นฐานของค่านิยมและคุณธรรม เพื่อแจ้งข้อมูล รับทราบข้อมูล ให้ความรู้ เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ชักจูง/โน้มน้าว/จูงใจ ตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การสร้างความสำเร็จที่ตรงกันชีวิตที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม จรรโลงสังคมให้ดีขึ้น รวมถึงการสืบสาน ถ่ายทอดและต่อยอดสิ่งที่ดีงามของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยใช้การฟัง ดู พูด อ่านและเขียน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)			
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่ง/ถ่ายทอดสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา	สมรรถนะที่ 4 การสืบสาน
ระดับ 1 คำอธิบาย				
สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการรับสารจากสื่อที่มีภาพ สัญลักษณ์ คำศัพท์ง่าย ๆ ประโยค ข้อความสั้น ๆ ที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน รวมถึงอวัจนภาษาจากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น และเพลิดเพลิน เลือกใช้วัจนภาษาง่าย ๆ อวัจนภาษาในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนหรือสนทนา ข้อมูลความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสบการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างมีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม เห็นคุณค่า และสืบสานสิ่งดีงามของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ตามศักยภาพตามวัย เพื่อให้ข้อมูลรับทราบข้อมูล เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน แสดงความต้องการ ตัดสินใจหรือ	สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการรับข้อมูลความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น จากสื่อที่มีภาพ สัญลักษณ์ คำศัพท์ง่าย ๆ ประโยค ข้อความสั้น ๆ ที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน สามารถเข้าใจ อวัจนภาษาของผู้ส่งสาร จากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น และเพลิดเพลิน เพื่อรับทราบข้อมูล เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ตัดสินใจ หรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาที่ประโยชน์ให้แก่ตนเองและครอบครัว โดยใช้การฟัง ดู อ่าน	สามารถใช้จวนภาษา อวัจนภาษาง่าย ๆ ภาพ สัญลักษณ์ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสบการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทาง รูปแบบต่าง ๆ ในการสื่อสารภายในตนเอง ระหว่างบุคคล ในลักษณะของการสื่อสารทางเดียว อย่างมีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรมตรงตามรูปแบบภาษาไทย เพื่อเป็นการจัดระบบความคิดของตนเอง ให้ข้อมูลสร้างความเพลิดเพลิน แสดงความต้องการ อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทย การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและครอบครัว โดยใช้การพูด เขียน	สามารถใช้ภาษาทั้งวัจนภาษา อวัจนภาษาง่าย ๆ ภาพ สัญลักษณ์ เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนสนทนา ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ในลักษณะของการสื่อสารสองทางให้ความสนใจกับคู่สนทนา สามารถจับประเด็นของบทสนทนา และโต้ตอบได้ตรงตามบทสนทนา ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสาร บทสนทนานั้น ๆ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เพื่อให้ข้อมูล สร้างความเพลิดเพลิน แสดงความต้องการ อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและครอบครัว โดยใช้การพูด เขียน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์	สามารถใช้ภาษาไทยในการรับรู้ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ในชุมชนใกล้ตัว จากแหล่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสื่อของจริง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อทำความเข้าใจ เรียนรู้ เห็นคุณค่า และใช้ภาษาไทยอย่างง่าย ๆ ในการถ่ายทอดสืบสานสิ่งดีงามของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในรูปแบบต่าง ๆ ตามศักยภาพตามวัย สู่ชุมชนอื่นโดยใช้การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)			
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่ง/ถ่ายทอดสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา	สมรรถนะที่ 4 การสืบสาน
<p>กระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและครอบครัว โดยใช้การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน</p>				
ระดับ 2 คำอธิบาย				
<p>สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการรับสารจากสื่อที่มีภาพ สัญลักษณ์ คำศัพท์ที่ไม่ตรงความหมาย เป็นทางการ ประโยคข้อความที่มีการรวมความซ้อนความ รวมถึงอวัจนภาษาของผู้ส่งสาร จากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น เพลิดเพลิน มีเหตุผล สามารถสรุปความ เปรียบเทียบ ตัดสินสารที่รับ เลือกใช้วัจนภาษาที่มีโครงสร้างรวมความ ซ้อนความ อวัจนภาษาในการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนหรือสนทนา ข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสพการณ์ จินตนาการ ผ่าน</p>	<p>สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการรับข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น จากสื่อที่มีภาพ สัญลักษณ์ คำศัพท์ที่ไม่ตรงความหมาย เป็นทางการ ประโยคข้อความที่มีการรวมความซ้อนความ สามารถเข้าใจเจตนา จุดประสงค์ ความรู้สึก ที่ส่งผ่านอวัจนภาษาของผู้ส่งสาร จากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น มีเหตุผล สามารถสรุปความ เปรียบเทียบ ตัดสินสารที่รับ เพื่อรับทราบข้อมูล เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่ พัฒนา</p>	<p>สามารถใช้วัจนภาษาที่มีการรวมหรือซ้อนความ อวัจนภาษา ภาพ สัญลักษณ์ ในการถ่ายทอด ข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสพการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทางรูปแบบต่าง ๆ ในการสื่อสารกับตนเอง ระหว่างบุคคล กลุ่มที่ประชุมชน ในลักษณะของการสื่อสารทางเดียว อย่งถูกต้องตามโครงสร้างทางภาษาไทย มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม เพื่อให้ข้อมูล ทบทวนการเรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน โน้มน้าว อันนำไปสู่ การสร้าง</p>	<p>สามารถใช้ภาษาทั้งวัจนภาษาที่มีการรวมหรือซ้อนความ อวัจนภาษา ภาพ สัญลักษณ์ เป็นเครื่องมือในการ แลกเปลี่ยนสนทนา ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ในลักษณะของการสื่อสารสองทาง ให้ความสนใจกับคู่สนทนา สามารถจับประเด็นของบทสนทนา ได้ตอบ อธิบายความตรงตามเป้าหมายของการสนทนา ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสารบทสนทนานั้น ๆ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม อย่งมีคุณธรรม สร้างสรรค์ เพื่อให้ข้อมูล</p>	<p>สามารถใช้ภาษาไทยในการรับรู้ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ภูมิภาคของตนเอง จากแหล่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง สื่อของจริง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อทำความเข้าใจ เรียนรู้ ประเมินค่า เห็นคุณค่า และใช้ภาษาไทยที่มีโครงสร้าง การรวมความ การซ้อนความ กิ่งทางการ ในการถ่ายทอด สืบสานสิ่งดีงามของภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยในรูปแบบต่าง ๆ ตามศักยภาพตามวัย ชุมชน ภูมิภาคอื่นโดยใช้การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)			
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่ง/ถ่ายทอดสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา	สมรรถนะที่ 4 การสืบสาน
ช่องทางต่าง ๆ อย่างมีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม เห็นคุณค่าและถ่ายทอดสิ่งดีงาม ของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ตามศักยภาพตามวัย เพื่อให้ข้อมูล รับทราบข้อมูล เรียนรู้ สร้างความ เพลิดเพลิน โน้มน้าว ตัดสินใจ หรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่ การสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาความรู้ความสามารถ ตนเอง ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนใกล้ตัว โดยใช้การฟัง ดู อ่าน	ความรู้ความสามารถตนเอง ก่อบริการประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนใกล้ตัว โดยใช้การฟัง ดู อ่าน	ความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาความรู้ความสามารถ ตนเอง ก่อบริการประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนใกล้ตัว โดยใช้การพูด เขียน	เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน โน้มน้าว อันนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาความรู้ความสามารถ ตนเอง ก่อบริการประโยชน์ให้แก่ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนใกล้ตัว โดยใช้การพูด เขียน ผ่านสื่อ สังคมออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์	
ระดับ 3 คำอธิบาย				
สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือ ในการรับสารจากสื่อที่มีกราฟิก คำศัพท์เชิงวิชาการ มีนัยแฝง ประโยค ข้อความที่มีโครงสร้าง ทางภาษาที่ซับซ้อน รวมถึง อวัจนภาษาของผู้ส่งสาร จากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ	สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือ ในการรับข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น จากสื่อ ที่มีกราฟิก คำศัพท์วิชาการ มีนัยแฝง ประโยค ข้อความที่มี โครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อน สามารถตีความ เจตนา ความรู้	สามารถใช้วัจนภาษาที่มี โครงสร้างซับซ้อน อวัจนภาษา กราฟิก เป็นเครื่องมือในการ ถ่ายทอด ข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสบการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทางต่าง ๆ	สามารถใช้ภาษาทั้งวัจนภาษาที่มี โครงสร้างซับซ้อน อวัจนภาษา กราฟิก เป็นเครื่องมือใน การแลกเปลี่ยน สนทนา ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสาร ระหว่างบุคคล ในลักษณะของ การสื่อสารสองทาง อย่างมีสมาธิ	สามารถใช้ภาษาไทยในการเข้าถึง รับรู้ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ภูมิภาคของอื่น ๆ จากแหล่งข้อมูล ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง สื่อของจริง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อวิเคราะห์ พิจารณา เรียนรู้

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)			
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่ง/ถ่ายทอดสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา	สมรรถนะที่ 4 การสืบสาน
<p>อย่างมีเหตุผล เจตคติที่ดี วิจารณ์ญาณ สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ ประเมินค่าสารที่ได้รับ เลือกใช้วัจนภาษาที่มีโครงสร้าง ซับซ้อน วัจนภาษา ในการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนหรือสนทนา ข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสพการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างถูกต้อง มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม สืบสานและ ต่อยอดสิ่งดีงามของภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทยตามศักยภาพ ตามวัย อย่างภาคภูมิใจ เพื่อแจ้ง ข้อมูล รับทราบข้อมูล เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ชักจูง ตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การสร้างความสำเร็จ ที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิต ที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ ให้แก่ตนเองและส่วนรวม โดยใช้ การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน</p>	<p>จากอวัจนภาษาของผู้ส่งสาร วิเคราะห์ วิพากษ์ ประเมินค่า สารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูล รูปแบบต่าง ๆ อย่างมีเจตคติที่ดี มีวิจารณ์ญาณ เพื่อรับทราบ ข้อมูล เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การสร้างความสำเร็จ ที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิต ที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ ให้แก่ตนเองและส่วนรวม โดยใช้การฟัง ดู อ่าน</p>	<p>ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสาร กับตนเอง ระหว่างบุคคล กลุ่ม ที่ประชุมชน สาธารณะ ในลักษณะ ของการสื่อสารทางเดียว อย่างถูกต้องตามโครงสร้างทาง ภาษาไทย มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม เพื่อแจ้งข้อมูล ทบทวนการเรียนรู้ สร้างความ เพลิดเพลิน โนมน้าวใจ อันนำไปสู่การสร้างความสำเร็จ ที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิต ที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ ให้แก่ตนเองและส่วนรวม โดยใช้การพูด เขียน</p>	<p>จดจำกับคู่สนทนา สามารถ จับประเด็นของบทสนทนา ตีความ ความคิด ความรู้สึก และ โต้ตอบได้สอดคล้องความเป้าหมาย ของการสนทนา ปรับเปลี่ยน บทบาทเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสาร บทสนทนานั้น ๆ เหมาะสมกับ บุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เพื่อแจ้งข้อมูล เรียนรู้ สร้าง ความเพลิดเพลิน ชักจูง อันนำไป สู่การสร้างความสำเร็จที่ตรง กัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิตที่มี คุณภาพก่อบริการประโยชน์ให้แก่ ตนเองและส่วนรวม โดยใช้การ พูด เขียน ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>ประเมินค่า เห็นคุณค่า และ ใช้ภาษาไทยที่มีโครงสร้างทาง ภาษาที่ซับซ้อน ในการสร้าง สรรค์ผลงานเพื่อสืบสานและ ต่อยอดสิ่งดีงามของภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทยในรูปแบบ ต่าง ๆ ตามศักยภาพตามวัย สู่ชุมชน ภูมิภาคอื่นอย่าง ภาคภูมิใจ โดยใช้การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)			
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่ง/ถ่ายทอดสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา	สมรรถนะที่ 4 การสืบสาน
ระดับ 4 คำอธิบาย				
สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการรับสารจากสื่อที่มีกราฟิก คำศัพท์เฉพาะทาง มินิแฉง ประโยคข้อความที่มีโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อน เนื้อหาที่มีความเป็นนามธรรม รวมถึงอวัจนภาษาของผู้ส่งสาร สามารถวิเคราะห์ ไตร่ตรอง วิพากษ์ วิจาร์ณ ประเมินค่าสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เจตคติที่ดี วิจาร์ณญาณ เลือกใช้อวัจนภาษา อวัจนภาษาในการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนหรือสนทนา ข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสบการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามหลักการการใช้ภาษาไทย มีคุณธรรม สร้างสรรค์เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม สืบสานและต่อยอดสิ่งดีงามของ	สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการรับข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น จากสื่อที่มีกราฟิก คำศัพท์เฉพาะทาง มินิแฉง ประโยค ข้อความที่มีโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อน เนื้อหาที่มีความเป็นนามธรรม ดีความ ทำนาย เจตนา ความรู้สึก จากอวัจนภาษาของผู้ส่งสาร ไตร่ตรอง ประเมินค่าสารที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีเจตคติที่ดี มีวิจาร์ณญาณ เพื่อแจ้งข้อมูล รับทราบข้อมูล เรียนรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ตัดสินใจหรือกระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม จรรโลงสังคมให้ดีขึ้นโดยใช้การฟัง ดู อ่าน	สามารถใช้วัจนภาษา อวัจนภาษา กราฟิกเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด ข้อมูล ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการ ประสบการณ์ จินตนาการ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสารกับตนเอง ระหว่างบุคคล กลุ่ม ที่ประชุมชน สาธารณะ ในลักษณะของการสื่อสารทางเดียว อย่างถูกต้อง หลักการใช้ภาษาไทย มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม เพื่อแจ้งข้อมูล ให้ความรู้ สร้างความเพลิดเพลิน โน้มน้าวใจ อันนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม จรรโลงสังคมให้ดีขึ้นโดยใช้การพูด เขียน	สามารถใช้ภาษาทั้งวัจนภาษา อวัจนภาษา กราฟิกเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยน สนทนาผ่านช่องทางต่าง ๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ในลักษณะของการสื่อสารสองทาง มีสมาธิจดจ่อกับคู่สนทนา สามารถจับประเด็นของบทสนทนา ดีความ ความคิด ความรู้สึก และได้ตอบโต้ สอดคล้องกับความเป้าหมายของการสนทนา ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นทั้งผู้รับและผู้ส่งสารบทสนทนานั้น ๆ อย่างเหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ บริบท วัฒนธรรม ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย มีคุณธรรม สร้างสรรค์ เพื่อแจ้งข้อมูล เรียนรู้ ให้ความรู้ สร้างความเพลิดเพลิน ชักจูง อันนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพ	สามารถใช้ภาษาไทยในการเข้าถึงรับรู้ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ที่เป็นมรดกของชาติ จากแหล่งข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง สื่อของจริง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อวิเคราะห์ พิจารณา เรียนรู้ ประเมินค่า เห็นคุณค่า และใช้ภาษาไทยที่มีประโยค ข้อความที่มีโครงสร้างทางภาษาที่ซับซ้อน ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสืบสานและต่อยอดสิ่งดีงามของ ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ในรูปแบบต่าง ๆ ตามศักยภาพ ตามวัย อย่างภาคภูมิใจ โดยใช้ การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)			
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่ง/ถ่ายทอดสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา	สมรรถนะที่ 4 การสืบสาน
<p>ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ตามศักยภาพตามวัย อย่างภาคภูมิใจ เพื่อแจ้งข้อมูล รับทราบข้อมูล ให้ความรู้ เรียนรู้ สร้างความ เพลิดเพลิน ชักจูง ตัดสินใจหรือ กระทำการใด ๆ อันนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกัน แก้ปัญหา พัฒนาชีวิตที่มีคุณภาพ ก่อประโยชน์ ให้แก่ตนเองและสังคม จรรโลง สังคมให้ดีขึ้นโดยใช้การฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน</p>			<p>ก่อบริการให้แกตนเองและ สังคม จรรโลงสังคมให้ดีขึ้นโดย ใช้การพูด เขียน ผ่านสื่อสังคม ออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>	

สมรรถนะที่ 2 ในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy)

สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)

สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดข้อเท็จจริง อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น และความต้องการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ในโลกได้อย่างเสรี มีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล (International Language) สำหรับการสื่อสารกับผู้คนร่วมวัฒนธรรมและต่างวัฒนธรรม เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และสื่อต่าง ๆ อย่างเสรี การมีสมรรถนะภาษาอังกฤษในระดับที่สื่อสารได้ดีช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนในฐานะพลเมืองของประเทศไทยและโลก ดังนั้นผู้เรียนชาวไทยจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 สมรรถนะ ดังนี้

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับส่งสาร	สมรรถนะที่ 2 การเรียนรู้ภาษา	สมรรถนะที่ 3 การสร้างควมับน้ทนงและสุนทรียภาพ
ระดับ 1 คำอธิบาย			
สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนตัว ข้อเท็จจริง อารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการในบริบทการดำรงชีวิตที่พบได้บ่อยด้วยภาษาต่างประเทศอย่างง่าย เหมาะสมชัดเจน สร้างสรรค์ และมั่นใจในระดับอ่านออก เขียนได้ สื่อสารได้ เป็นพื้นฐานที่ดีเพียงพอต่อการพัฒนาต่อไป	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนตัว ข้อเท็จจริง อารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการในบริบทที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตพื้นฐานของผู้เรียนด้วยภาษาต่างประเทศในระดับ คำ วลี และประโยคที่ไม่ซับซ้อนได้ โดยสารนั้นอยู่ในระดับที่สามารถสื่อความ ได้ตามวัตถุประสงค์ เหมาะสม สร้างสรรค์ และมั่นใจ	สามารถพูด ฟัง เขียน อ่านในใจ อ่านออกเสียง แลกเปลี่ยน หรือรับสื่อภาษาอังกฤษในระดับคำ วลี และประโยคที่ไม่ซับซ้อนได้อย่างถูกต้องในระดับที่สื่อความหมายได้ โดยตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีความหลากหลายด้านภาษาและวัฒนธรรม	สามารถพูด ฟัง เขียน อ่าน แลกเปลี่ยน หรือรับสื่อใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิด ความสนุก เพลิดเพลิน ประทับใจ หรือ มีความรู้สึกร่วมกับสารที่ได้รับหรือส่งได้ อย่างเสรีแม้มีข้อจำกัดด้านความรู้และทักษะทางภาษา
ระดับ 2 คำอธิบาย			
สามารถรับและเข้าใจถึงใจความสำคัญของสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถพบได้ในการดำรงชีวิต และสามารถสื่อสารกับบุคคลด้วยการพูด การเขียน หรือการส่งสาร ด้วยวิธีการอื่น ๆ เพื่อส่งข้อความอันประกอบด้วยใจความสำคัญ รายละเอียด พอบสังเขป และความคิดเห็นผ่านการสื่อสารแบบเผชิญหน้าและช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมั่นใจ ก่อให้เกิดผลอันดีต่อการดำรงชีวิตประจำวัน	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนตัว ข้อเท็จจริง อารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการ ในบริบทการดำรงชีวิตตามปกติวิสัยของผู้เรียนและตามบริบทชุมชนของผู้เรียนในระดับคำ วลี หรือประโยคที่ซับซ้อนขึ้น โดยสารนั้นอยู่ในระดับที่สามารถสื่อความ ได้ตามวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมั่นใจ	สามารถพูด ฟัง เขียน อ่าน แลกเปลี่ยน หรือรับสื่อภาษาอังกฤษในระดับคำ วลี และประโยคได้อย่างถูกต้องในระดับที่สื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการโดย เข้าใจถึงโครงสร้างทางภาษาซึ่งสัมพันธ์กับความหมายและเป็นประโยชน์ต่อการเรียน ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ต่อไป ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาสากลซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่าง บุคคลที่มีความหลากหลายด้านภาษาและ วัฒนธรรม	สามารถพูด ฟัง เขียน อ่าน แลกเปลี่ยน หรือรับสื่อใช้ภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิด ความสนุก เพลิดเพลิน ประทับใจ หรือ มีความรู้สึกร่วมกับสารที่ได้รับหรือส่งได้ และสามารถเข้าถึงกลุ่มคนในวงจำกัดอย่าง เสรีแม้มีข้อจำกัดด้านความรู้และทักษะ ทางภาษา

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับส่งสาร	สมรรถนะที่ 2 การเรียนรู้ภาษา	สมรรถนะที่ 3 การสร้างควมับน้ทนึ่งและสุนทรียภาพ
ระดับ 3 คำอธิบาย			
สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการที่สามารถพบได้ในการดำรงชีวิตที่โดยทั่วไปและในบริบทอื่นที่อาจพบได้ ทั้งจากการประกอบอาชีพ การเดินทาง การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลร่วมและต่างวัฒนธรรม เพื่อส่งข้อความอันประกอบด้วยใจความสำคัญรายละเอียด และ ความคิดเห็นอย่างมีวิจารณ์ญาณ เคารพในสิทธิ เสรีภาพของบุคคล และชื่นชมความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผ่าน การสื่อสารแบบเผชิญหน้าและช่องทาง การสื่อสารอื่น ๆ ได้เหมาะสม สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมั่นใจ ก่อให้เกิดผลอันดีต่อการดำรงชีวิต	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ในบริบท การดำรงชีวิตที่โดยทั่วไปและในบริบทอื่นที่อาจพบได้ทั้งจากการประกอบอาชีพ การเดินทาง การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลร่วมและต่างวัฒนธรรมด้วยคำ วลี ประโยค ข้อความและท่าทางซึ่งมีความหมายทางตรงหรือมีความหมายโดยนัย โดยสารนั้น อยู่ในระดับที่สามารถสื่อความได้ตาม วัตถุประสงค์เหมาะสม สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมั่นใจ แสดงถึงความเคารพในสิทธิ เสรีภาพของบุคคล และชื่นชมความหลากหลายทางวัฒนธรรม	สามารถพูด ฟัง เขียน อ่าน แลกเปลี่ยนหรือรับสื่อภาษาอังกฤษในระดับคำ ประโยค ข้อความ และใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องตรงตาม ความต้องการโดยเข้าใจถึงโครงสร้างทาง ภาษาซึ่งสัมพันธ์กับความหมาย และเป็น ประโยชน์ต่อการเรียนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ต่อไป มีความเป็นธรรมชาติ โดยตระหนักถึงความเป็นภาษาโลกของ ภาษาอังกฤษซึ่งใช้โดยพลเมืองโลก	สามารถใช้ภาษาสร้างหรือชื่นชม บทประพันธ์ เพลง วรรณกรรม และศิลปะ ทางภาษาอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองให้เกิดสนุก เพลิดเพลิน ประทับใจ หรือมีความรู้สึกร่วม สะท้อน ความคิด จิตวิญญาณ เหตุการณ์ หรือ อารมณ์ของผู้คนร่วมและต่างวัฒนธรรม สามารถเข้าถึงกลุ่มคนทั่วไปได้ สามารถ ประเมินคุณค่าอันนำไปสู่การสร้างรสนิยม ของตนเองและตัวตนได้ชัดเจนมากขึ้น

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับส่งสาร	สมรรถนะที่ 2 การเรียนรู้ภาษา	สมรรถนะที่ 3 การสร้างความเป็นทีมและสุนทรียภาพ
ระดับ 4 คำอธิบาย	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ในบริบทการดำรงชีวิตที่โดยทั่วไปและในบริบทอื่นที่อาจพบได้ทั้งจากการประกอบอาชีพ การเดินทาง การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลร่วมและต่างวัฒนธรรมด้วยคำ วลี ประโยค ข้อความและท่าทางซึ่งมีความหมายทางตรงหรือมีความหมายโดยนัย โดยสารนั้นอยู่ในระดับที่สามารถสื่อความได้ตามวัตถุประสงค์เหมาะสม สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ มีวิจารณญาณ มีรสนิยม และมั่นใจ แสดงออกถึงความเคารพในสิทธิ เสรีภาพของบุคคล และชื่นชม ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในฐานะพลเมืองโลก ผ่านการสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างกลุ่มใหญ่ การสื่อสารมวลชน และการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ทั้งแบบเผชิญหน้า และผ่านช่องทางสื่อสารอื่น ๆ ได้เหมาะสม สร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมั่นใจ ก่อให้เกิดผลอันดีต่อการดำรงชีวิตและสังคมโลก	สามารถพูด ฟัง เขียน อ่าน แลกเปลี่ยนหรือรับสื่อภาษาอังกฤษในระดับคำ ประโยค ข้อความ และใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการโดยเข้าใจถึงโครงสร้างทางภาษาซึ่งสัมพันธ์กับความหมาย และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ต่อไป มีความเป็นธรรมชาติ คำนึงถึงบริบทที่แตกต่างของการใช้ภาษา โดยตระหนักถึงความเป็นภาษาโลกของภาษาอังกฤษซึ่งใช้โดยพลเมืองโลก และสามารถนำวิธีการจากการเรียนรู้ภาษาอังกฤษไปกำหนดวิธีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ด้วยตนเองตามความสนใจ	สามารถใช้ภาษาสร้างหรือชื่นชมบทประพันธ์ เพลง วรรณกรรม และศิลปะทางภาษาอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองให้เกิดสนุก เพลิดเพลิน ประทับใจ หรือมีความรู้สึกร่วม สะท้อนความคิด จิตวิญญาณ เหตุการณ์ หรืออารมณ์ของผู้คนร่วมและต่างวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้งและเสรี สามารถเข้าถึงกลุ่มคนทั่วไปหรือกลุ่มคนที่มีรสนิยมเดียวกันได้ สามารถประเมินคุณค่าและสะท้อนความคิด ความรู้สึก คุณค่า ตัวตน รสนิยมที่มีความชัดเจนได้

สมรรถนะที่ 3 ในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy)

สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)

สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปเชื่อมโยงกับปัญหา สถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนพบ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับโลกที่เป็นจริง เป็นการประยุกต์เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในการทำงานที่เหมาะสมตามวัย เป็นการบูรณาการสาระของคณิตศาสตร์กับอีกหลาย ๆ สาขาวิชาเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ระดับ 1 คำอธิบาย					
สามารถแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ให้คำอธิบายในคำตอบของตนเองและให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์อย่างไม่เป็นทางการสื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และคิดสร้างสรรค์ในระดับเนื้อหาที่เรียนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่มีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยคำนึงถึงความสมเหตุสมผลตามวัย	ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่มี อธิบายความคิดของตนด้วยภาษาอย่างง่าย สมเหตุสมผลตามวัย และหาความสัมพันธ์อย่างง่ายและนำไปใช้คาดการณ์ได้	ใช้ศัพท์ สัญลักษณ์ แผนภูมิ แผนภาพ อย่างง่ายเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในความคิดของตนเองได้อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับวัย เนื้อหาและสถานการณ์ รวมทั้งบอกความสัมพันธ์ระหว่างภาษาในชีวิตประจำวันกับภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ได้ เหมาะสมกับเนื้อหาและสถานการณ์	บอกความเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์กับปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ตนเองพบในชีวิตจริง และอธิบายได้อย่างสมเหตุสมผลตามวัย	คิดและคำนวณ ได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว แม่นยำ เป็นขั้นตอน และเริ่มมีแนวทางของตนเองในแก้ปัญหา เพื่อแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม
ระดับ 2 คำอธิบาย					
มีทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ให้คำอธิบายในคำตอบของตนเองอย่างให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และคิดสร้างสรรค์	ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่มีในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับวัย โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์อย่างเหมาะสมและคำนึงถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้	ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่มี เพื่อสนับสนุนความคิดของตนเองอย่างสมเหตุสมผลตามวัย หาและอธิบายความสัมพันธ์อย่างง่ายสร้างและใช้ข้อความคาดการณ์พร้อม ให้เหตุผลเบื้องต้น เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้าน	ใช้ศัพท์ สัญลักษณ์ แผนภูมิ แผนภาพ เพื่อสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้อย่างหลากหลาย มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับวัย เนื้อหา และสถานการณ์	อธิบายความรู้และหลักการทางคณิตศาสตร์อย่างง่ายที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงภายในคณิตศาสตร์ เชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวันอย่างสมเหตุสมผลตามวัย	มีความคิดริเริ่ม คิดหลากหลาย และสามารถ ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาให้เหมาะสมตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ในระดับเนื้อหาที่เรียนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
ระดับ 3 คำอธิบาย					
มีทักษะการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร และการสื่อความหมาย การเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม นำความรู้ความสามารถ เจตคติ ทักษะที่มีไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในสภาพการณ์ใหม่ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ใหม่และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ โดยเลือกกระบวนการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา และดำเนินการจนได้คำตอบที่สมเหตุ สมผล	ระบุความสัมพันธ์ของข้อมูล เพื่อยืนยันหรือคัดค้านข้อสรุป หรือข้อความคาดการณ์ นั้น ๆ อย่างสมเหตุสมผล หรือใช้เหตุผลแบบอุปนัย (Inductive Reasoning) ในการสร้างความสัมพันธ์ ข้อความคาดการณ์ หรือใช้เหตุผลแบบนิรนัย (Deductive Reasoning) ในการตรวจสอบข้อสรุปและสร้างเหตุผลสนับสนุนที่ชัดเจน	นำเสนอและอธิบายข้อมูลที่สื่อความหมายให้ผู้อื่น เข้าใจตรงกันได้ตาม วัตถุประสงค์โดยใช้การพูด และเขียน วัตถุ รูปภาพ กราฟ สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ และตัวแทนอื่น ๆ	เชื่อมโยงความรู้หรือปัญหาทางคณิตศาสตร์กับ สิ่งที่ตนเองพบได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	ใช้ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความละเอียดลออ ในการคิดแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และขยายความคิดที่มีอยู่เดิมเพื่อสร้างแนวคิดใหม่โดยใช้คณิตศาสตร์เป็นฐานเพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ระดับ 4 คำอธิบาย					
มีทักษะด้านการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร และการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม นำความรู้ความสามารถ เจตคติ ทักษะที่มี ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และในสถานการณ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ใหม่ หรือการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยประยุกต์ความรู้ ความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ เพื่อทำความเข้าใจปัญหา ระบุงประเด็นปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผน แก้ปัญหา และดำเนินการ จนได้คำตอบที่สมเหตุสมผล	ระบุถึงความสัมพันธ์ของ ข้อมูล เพื่อยืนยันหรือ คัดค้านข้อสรุปหรือ ข้อความคาดการณ์นั้น ๆ อย่างสมเหตุสมผล และใช้ เหตุผลแบบอุปนัย (Inductive Reasoning) ในการสร้างความสัมพันธ์ และข้อความคาดการณ์ และใช้เหตุผลแบบนิรนัย (Deductive Reasoning) ในการตรวจสอบข้อสรุป และสร้างเหตุผลสนับสนุน ที่น่าเชื่อถือ	ออกแบบการนำเสนอและ อธิบายเพื่อสื่อความหมาย ให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกัน ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ การพูดและเขียน วัตถุ รูปภาพ กราฟ สัญลักษณ์ ทางคณิตศาสตร์และ ตัวแทนอื่น ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	เชื่อมโยงความรู้หรือปัญหา ทางคณิตศาสตร์กับความรู้ ปัญหา หรือสถานการณ์ อื่นที่ตนเองพบ ซึ่งอาจ เป็นการเชื่อมโยงภายใน คณิตศาสตร์ เชื่อมโยง คณิตศาสตร์กับศาสตร์ อื่น ๆ และ เชื่อมโยง คณิตศาสตร์กับชีวิต ประจำวัน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	ใช้ความคิดคล่อง ความคิด ยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ ในการคิดแก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ และขยาย ความคิดที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างแนวคิดใหม่ ปรับปรุงหรือพัฒนา องค์ความรู้ทางคณิตศาสตร์ หรือศาสตร์อื่น ๆ โดยใช้ คณิตศาสตร์เป็นฐาน เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

สมรรถนะที่ 4 ในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy)

สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind)

สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind) หมายถึง ความสามารถในการสืบเสาะหาความรู้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ อธิบายปรากฏการณ์รอบตัวโดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสม เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล แสดงข้อคิดเห็นในการโต้แย้งโดยใช้หลักฐานและเหตุผลประกอบอย่างสมเหตุสมผล และเป็นผู้มีคุณลักษณะหรือลักษณะนิสัยของบุคคลที่เกิดจากการศึกษาหาความรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ระดับ 1 คำอธิบาย					
<p>ช่างสังเกต สนใจปรากฏการณ์รอบตัว ช่างสังเกต มีความคิดสร้างสรรค์ในการตั้งคำถามตามจินตนาการที่อาจเป็นหรือไม่เป็นวิทยาศาสตร์ ระบุเหตุและ/หรือผล และอธิบายปรากฏการณ์ในชีวิตประจำวันโดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการอย่างง่ายประกอบการอธิบายใช้หลักฐานและให้เหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็น ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น และกล้าเสนอความคิดเห็นของตน</p>	<p>1. ระบุผลของปรากฏการณ์ต่าง ๆ และ/หรือระบุเหตุของผลที่เกิดขึ้น</p>	<p>2. อธิบายปรากฏการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยการใช้หลักเหตุผลที่ไม่ซับซ้อน</p> <p>3. สร้างและ/หรือใช้เครื่องมืออย่างง่ายประกอบการอธิบายปรากฏการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ</p>	<p>4. ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน โดยอาจเป็นคำถามที่สามารถหาคำตอบได้หรือเป็นคำถามจากจินตนาการ</p>	<p>5. สนทนาด้วยการรับฟังและให้ความคิดเห็นสนับสนุนหรือคัดค้านเกี่ยวกับความรู้ รวมทั้งปัญหาที่โต้แย้งกันด้วยการชี้แจงเหตุผลโดยมีหลักฐานประกอบ</p>	<p>6. ระบุปัญหาที่ควรแก้ไข นำเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา และทดสอบวิธีการแก้ปัญหาที่นั้น</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ระดับ 2 คำอธิบาย					
ช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น และตั้งคำถามอย่างเป็นวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับปรากฏการณ์รอบตัว ออกแบบแนวทางการสำรวจตรวจสอบบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้คำตอบของคำถามที่เป็นวิทยาศาสตร์ รวมทั้งคำตอบในเรื่องที่อยากรู้ ระบุเหตุและผลของปรากฏการณ์ในชีวิตประจำวัน และอธิบายลักษณะของความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้เครื่องมือหรือวิธีการอย่างง่ายประกอบการอธิบาย ใช้หลักฐานและให้เหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็น ยอมรับคำอธิบาย หรือความคิดเห็นที่มีความแตกต่างกัน	<ol style="list-style-type: none"> ระบุเหตุและผลของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน อธิบายได้ว่า ความสัมพันธ์ใด ๆ อาจเป็นหรือไม่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล 	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยใช้หลักฐานที่รวบรวมหรือสำรวจตรวจสอบได้ สร้างและ/หรือใช้เครื่องมือหรือวิธีการอย่างง่ายเพื่อประกอบการอธิบาย ปรากฏการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อจำกัด และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือหรือวิธีการนั้น 	<ol style="list-style-type: none"> ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นคำถามที่นำไปสู่การสืบเสาะหาความรู้ สามารถหาคำตอบได้โดยมีหลักฐานสนับสนุนหรือคัดค้าน ออกแบบแนวทางการสืบเสาะหาความรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการในชีวิตประจำวัน 	<ol style="list-style-type: none"> สนทนาด้วยการรับฟัง และให้ความคิดสนับสนุนหรือคัดค้านเกี่ยวกับข้อกล่าวอ้าง และยอมรับในข้อกล่าวอ้างที่มีหลักฐานสนับสนุน โดยไม่ลำเอียง แม้ข้อกล่าวอ้างนั้นจะแตกต่างจากข้อกล่าวอ้างของตนเองโดยมีหลักฐานประกอบ เพื่อใช้ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อกล่าวอ้าง 	<ol style="list-style-type: none"> รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา กำหนดเกณฑ์ อุปสรรคและข้อจำกัดที่สอดคล้องและตรงกับประเด็นปัญหา นำสู่ การพิจารณาวิธีการใหม่ในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ปรับปรุงแนวทางการแก้ปัญหานั้นโดยใช้ข้อมูลจากการทดสอบ

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ระดับ 3 คำอธิบาย					
<p>อยากรู้อยากเห็น มุ่งมั่นอดทน ในการศึกษาหาความรู้ มีความรอบคอบในการรวบรวมหลักฐานอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ในการอธิบายและพยากรณ์ปรากฏการณ์ที่อาจเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือปรากฏการณ์ที่เป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ ออกแบบแนวทางการสำรวจตรวจสอบอย่างหลากหลาย บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ประเมินและเลือกดำเนินการสืบเสาะหาความรู้เพื่อให้ได้คำตอบของคำถามที่กำหนด ใช้หลักฐานและเหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านข้อวิพากษ์ รับฟังและยอมรับคำอธิบายหรือข้อโต้แย้งที่หลากหลาย รวมทั้งให้เหตุผลประกอบความน่าเชื่อถือของข้อโต้แย้งของตน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ใช้ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลในการอธิบายและพยากรณ์ปรากฏการณ์ จำแนกความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล และที่ไม่ใช่ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล 	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและปรากฏการณ์ที่เป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ โดยระบุเหตุผลและหลักฐานที่ใช้สนับสนุนคำอธิบายนั้น สร้างและ/หรือใช้เครื่องมือหรือวิธีการอย่างง่ายเพื่อประกอบการอธิบายปรากฏการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของเครื่องมือหรือวิธีการนั้น ดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือหรือวิธีการอย่างเหมาะสม รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือหรือวิธีการนั้น 	<ol style="list-style-type: none"> ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นคำถามที่นำไปสู่การสืบเสาะหาความรู้ ออกแบบแนวทางที่หลากหลายในการสืบเสาะหาความรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ประเมินแนวทางที่ออกแบบเพื่อเลือกและดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบของคำถามที่กำหนดไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> ตั้งคำถามและตอบคำถามที่เกี่ยวกับข้อโต้แย้ง โดยระบุรายละเอียดพร้อมขยายความในเรื่องที่เกี่ยวข้อง รับฟังความคิดเปรียบเทียบข้อโต้แย้งในประเด็นเดียวกัน และวิพากษ์โดยใช้การวิเคราะห์หลักฐานสนับสนุนหรือคัดค้านโดยปราศจากอคติ 	<ol style="list-style-type: none"> รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนในระดับชุมชนร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์โดยมีการกำหนดเกณฑ์ อุปสรรค และข้อจำกัดที่สอดคล้องและตรงกับประเด็นปัญหา นำสู่การพิจารณาวิธีการใหม่ในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ด้วยการทำการทดสอบพร้อมมีการปรับปรุง

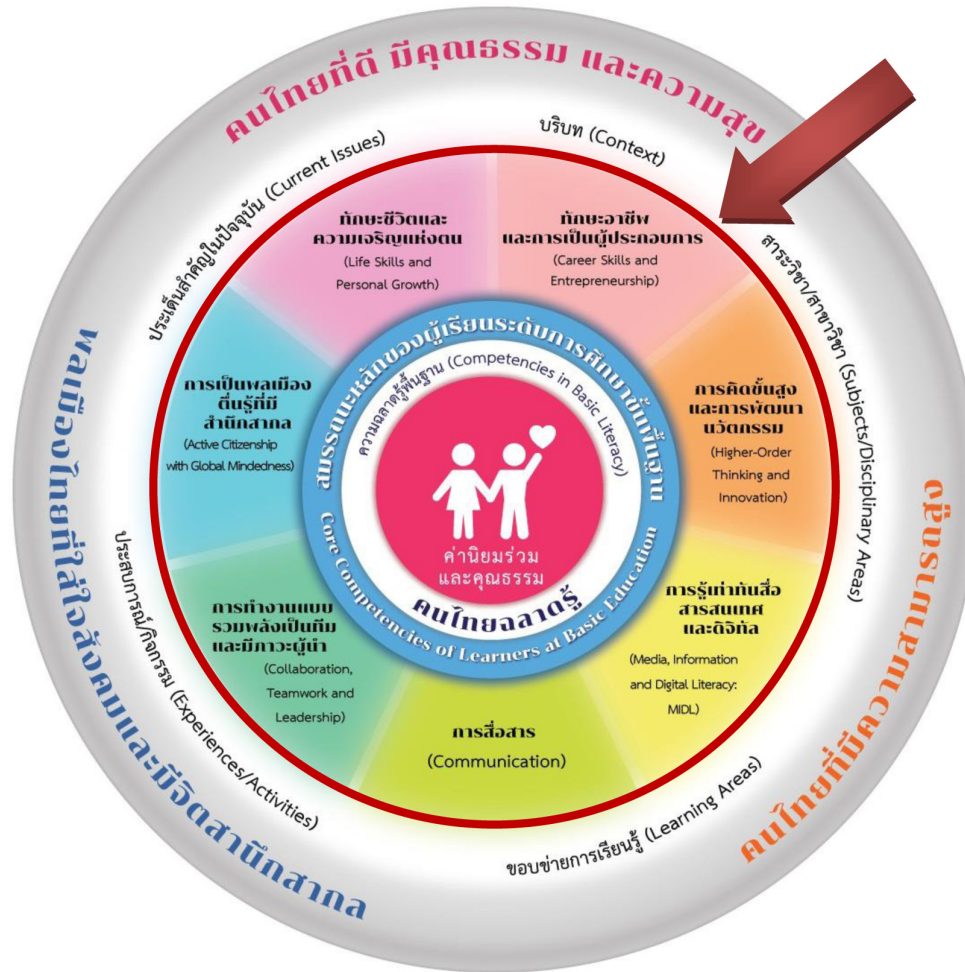
ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
ระดับ 4 คำอธิบาย					
<p>ใฝ่เรียนรู้ อยากรู้อยากเห็น รับผิดชอบในการแสวงหาความรู้ รอบคอบในการรวบรวมหลักฐานอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ในการสร้างคำอธิบายประกอบการให้เหตุผล และเป็นหลักฐานประกอบการอธิบายและจำแนกความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่อาจเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์</p> <p>ออกแบบแนวทางการสำรวจตรวจสอบอย่างหลากหลาย บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เพื่อประเมินและเลือกดำเนินการสำรวจตรวจสอบเพื่อให้คำตอบอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ โดยมีหลักฐาน และนำเสนอผลการสืบเสาะหาความรู้ อย่างมีหลักฐานที่ เป็นที่ยอมรับ สามารถออกแบบการทดสอบเครื่องมือหรือ</p>	<p>1. สร้างข้อกล่าวอ้างหรือคำอธิบายประกอบการให้เหตุผลโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ในการจำแนกความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล</p>	<p>2. อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและปรากฏการณ์ที่เป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ โดยระบุเหตุผลและหลักฐานที่ใช้สนับสนุนคำอธิบายนั้น</p> <p>3. สร้างและ/หรือใช้เครื่องมือหรือวิธีการเพื่อประกอบการอธิบายปรากฏการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ซับซ้อน โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของเครื่องมือหรือวิธีการนั้น</p> <p>ออกแบบการทดสอบเครื่องมือหรือวิธีการที่ใช้ประกอบการอธิบาย เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือ และนำเสนอการปรับปรุงเครื่องมือ/วิธีการดังกล่าว</p>	<p>4. ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน โดยอาจเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและปรากฏการณ์ที่เป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ โดยคำถามดังกล่าวแสดงถึงวัตถุประสงค์ที่หลากหลายในการได้มาซึ่งคำตอบที่ผ่านการสืบเสาะหาความรู้</p> <p>5. ออกแบบแนวทางที่หลากหลายในการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อประเมินและเลือกดำเนินการตามแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการตอบคำถามที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งนำเสนอผลการสำรวจตรวจสอบอย่างมีข้อโต้แย้ง โดยระบุหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ได้รับการยอมรับจากสาธารณะ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาความเป็นผู้รักในความมีเหตุผล</p>	<p>6. โต้แย้งประเด็นต่าง ๆ โดยให้เหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้าน พร้อมทั้งมีหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อการตัดสินใจเลือกเหตุผลที่ดี น่าเชื่อถือมากที่สุด รับฟังและให้ความคิดเห็น สนับสนุนหรือคัดค้านที่เกี่ยวกับข้อโต้แย้งนั้น</p> <p>อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>7. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนทั้งในระดับชุมชน สังคม และโลก ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์โดยการกำหนด จัดลำดับ และประเมินเกณฑ์ อุปสรรค และข้อจำกัดที่สอดคล้องและตรงกับประเด็นปัญหา นำสู่การพิจารณาวิธีการใหม่ในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ด้วยการทำการทดสอบพร้อมมีการปรับปรุงด้วยความตระหนักและความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และโลกโดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)				
	สมรรถนะที่ 1 การแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 2 การให้เหตุผล	สมรรถนะที่ 3 การสื่อสาร	สมรรถนะที่ 4 การเชื่อมโยง	สมรรถนะที่ 5 การคิดสร้างสรรค์
วิธีการที่ใช้ประกอบการอธิบายให้เหตุผลสนับสนุนหรือคัดค้านข้อวิพากษ์ ปราศจากอคติ รับฟังและยอมรับคำอธิบายหรือข้อโต้แย้งที่หลากหลาย รวมทั้งให้เหตุผลประกอบความน่าเชื่อถือของข้อโต้แย้งของตนอย่างสร้างสรรค์					

สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐานนี้มีความสัมพันธ์ สอดคล้อง เชื่อมโยงกับสมรรถนะหลักสำคัญทั้ง 7 สมรรถนะในลักษณะของการสนับสนุนซึ่งกันและกัน และเลื่อนไหล (flow) หากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม และสมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร

สมรรถนะหลักสำคัญ 7 สมรรถนะ

สมรรถนะหลักที่สำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นสมรรถนะทั่วไป (generic competency) หรือสมรรถนะแกน (core competency) ซึ่งเป็นสมรรถนะข้ามวิชาหรือคร่อมวิชา คือเป็นสมรรถนะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ หลากหลาย หรือนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ลึกซึ้งขึ้น สมรรถนะในลักษณะนี้ เป็นสมรรถนะที่มีลักษณะ “Content – free” คือ **ไม่เกาะติดเนื้อหา หรือไม่ขึ้นกับเนื้อหา** เพียงแต่สมรรถนะบางสมรรถนะ อาจพัฒนาได้ดีกว่ากับเนื้อหาบางเนื้อหา ซึ่งแตกต่างไปจากสมรรถนะเฉพาะ (specific competency) ที่เป็นสมรรถนะเฉพาะวิชา/สาขาวิชา ซึ่งจำเป็นสำหรับวิชานั้น ๆ ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะมีสมรรถนะเฉพาะของวิชา เช่น สมรรถนะด้านหลักภาษา สมรรถนะด้านการประพันธ์ หรือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จะมีสมรรถนะเฉพาะของวิชา เช่น สมรรถนะด้านการวาดภาพ การปั้น การประดิษฐ์ เป็นต้น ดังนั้น สมรรถนะหลักที่สำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ระบุไว้ในที่นี้ **ครูผู้สอนทุกรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จึงสามารถช่วยกันพัฒนาสมรรถนะหลักเหล่านี้ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้**

สมรรถนะหลักที่สำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

- (1) สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)
- (2) สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)
- (3) สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development)
- (4) สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)
- (5) สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร (Communication)
- (6) สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
- (7) สมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness)

รายละเอียดคำอธิบายสมรรถนะ ระดับสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละสมรรถนะ มีดังนี้

1. สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)

สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth) หมายถึง ความสามารถที่จำเป็นในการใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้สร้างความสมดุลและพอดีในการใช้ชีวิตอย่างยั่งยืน มีการตระหนักรู้ตนเอง เข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น รู้จุดเด่นและจุดควรพัฒนาของตนและนำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของชีวิต มีทักษะการเรียนรู้และการกำกับตนเอง มีสติสัมปชัญญะ มีคุณธรรม น้อมนำหลักศาสนาที่ตนนับถือมาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิต กิน อยู่ ดู ฟัง เป็น สามารถป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงจากภัยต่าง ๆ บริหารจัดการตนเองและดำเนินชีวิตสู่เป้าหมาย ปรับตัวและฟื้นคืนสภาพอย่างรวดเร็วเมื่อเผชิญกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลง สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีพร้อมเกื้อกูล ช่วยเหลือเพื่อน ครอบครัว และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อความสุขในการอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมได้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ มีการพัฒนาตนเองให้มีชีวิตอย่างสมดุลทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และสุนทรียะ มีความพึงพอใจ ในการใช้ชีวิต นับถือตนเอง พึ่งพาตนเอง และพัฒนาตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี มีสุนทรียภาพ ชื่นชม ความงามของธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม เห็นความสำคัญ มีส่วนร่วมในการรักษา สืบทอด ส่งต่อ ทะนุบำรุงรักษาวัฒนธรรม ให้ดำรงสืบทอดต่อไปได้

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น (Self and Mutual Understanding)	สมรรถนะที่ 2 การดูแลตัวเอง และความปลอดภัย (Health and Safety)	สมรรถนะที่ 3 ความสามารถทางอารมณ์ และสังคม (Interpersonal Relationship & Social - Emotional Competence)	สมรรถนะที่ 4 จริยธรรม (Moral Character)	สมรรถนะที่ 5 สุนทรียะ (Esthetic)	สมรรถนะที่ 6 ทักษะการเรียนรู้ และการกำกับตนเอง (Learning Skill & Self - Directed Learner)
ระดับ 1 คำอธิบาย						
รู้จักตนเอง พึ่งตนเองและดูแลตนเองได้เหมาะสมตามวัย มีสุขนิสัยในการทำกิจวัตรประจำวัน สามารถป้องกันตนเองจากภัยต่าง ๆ ควบคุมอารมณ์ของตนได้ และปรับตนให้เล่น เรียน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ มีสัมมาคารวะ และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน และลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีสุนทรียภาพในความงามของศิลปะและธรรมชาติรอบตัว เข้าร่วมในกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมของสังคม รวมทั้งมีเป้าหมายในการทำงานและสามารถประเมินตนเอง พร้อมบอกจุดพัฒนาของตนเองได้	1. ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ บอกสิ่งที่สามารถทำได้ และสิ่งที่ทำไม่ได้บอกได้ว่าตนชอบ ไม่ชอบอะไร บอกความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ความสามารถและข้อจำกัดของตนเอง และผู้อื่นได้ และบอกความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่นได้	1. ปฏิบัติตามสุขบัญญัติ ทำกิจวัตรประจำวัน ทั้งการกิน เล่น เรียน ช่วยทำงาน พักผ่อน นอนหลับอย่างพอดี พอเหมาะกับวัย 2. ระมัดระวังตนเองจากภัยต่าง ๆ บอกหรือถามครู หรือผู้ใหญ่ ในเรื่องที่ไม่รู้ ไม่แน่ใจ ก่อนตัดสินใจ	1. รู้และสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง เมื่อดีใจ เสียใจ โกรธ ผิดหวัง ให้ผู้อื่นรับรู้ และเข้าใจได้ พร้อมทั้งควบคุมและแสดงอารมณ์ออกมาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ 2. ร่วมเล่นและเรียนกับเพื่อน ๆ ได้ รู้จักแบ่งปัน สามารถแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี	1. ละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำและตั้งใจทำความดี หรือช่วยคนในครอบครัว และผู้อื่น 2. มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	1. ชื่นชมและเข้าร่วมในกิจกรรมทางศิลปะ นาฏศิลป์ ดนตรี รวมทั้งกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม 2. ชื่นชม เห็นคุณค่า ความงามของธรรมชาติ รอบตัวและไม่ทำลายธรรมชาติ	1. ช่างสังเกต รู้จักตั้งคำถาม มีเป้าหมายในการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ จากการอ่านหรือวิธีต่าง ๆ 2. สามารถประเมินตนเอง บอกจุดพัฒนาของตนเองได้

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น (Self and Mutual Understanding)	สมรรถนะที่ 2 การดูแลตัวเอง และความปลอดภัย (Health and Safety)	สมรรถนะที่ 3 ความสามารถทางอารมณ์ และสังคม (Interpersonal Relationship & Social - Emotional Competence)	สมรรถนะที่ 4 จริยธรรม (Moral Character)	สมรรถนะที่ 5 สุนทรียะ (Esthetic)	สมรรถนะที่ 6 ทักษะการเรียนรู้ และการกำกับตนเอง (Learning Skill & Self - Directed Learner)
ระดับ 2 คำอธิบาย						
เข้าใจตนเองและผู้อื่น ทั้งตนเอง ดูแลตนเองและ ผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ระมัดระวังตนเองจากภัย และความเสี่ยงต่าง ๆ เลือกและทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตนสนใจ ตั้งเป้าหมาย หาวิธีและลงมือปฏิบัติให้ บรรลุเป้าหมายอย่างมุ่งมั่น มีความเชื่อมั่นและภูมิใจ ในความสามารถของตนเอง รู้จักเด่นและจุดด้อยของ ตนเองและผู้อื่น ยอมรับ ความแตกต่างทั้งด้าน ความคิดเห็นและด้าน กายภาพของผู้อื่น ควบคุม อารมณ์ ความรู้สึกจัดการกับ อารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้น และปรับตนให้เข้ากับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	1. ตัดสินใจเลือกทำ กิจกรรมที่สนใจตาม ความถนัด และ ความสามารถอย่าง มั่นใจ แสดงออก และ ตอบสนองต่ออารมณ์ และความรู้สึกของ ตนเอง และผู้อื่นใน ทางบวก	1. ดูแลร่างกาย และจิตใจ ให้มีสุขภาพดี โดยใช้ ชีวิตอย่างสมดุล และ ถูกสุขลักษณะ สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงตามวัย และหาทางออกให้ สภาวะอารมณ์กลับสู่ ปกติ 2. ระมัดระวังตนเองจาก อันตราย และความ เสี่ยงต่าง ๆ ทั้งโรคภัย อุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ ภัยทางเพศ ภัยจาก สิ่งเสพติดและอบายมุข ต่าง ๆ รวมทั้งภัยจาก สื่อสารสนเทศและ เทคโนโลยี	1. ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกและจัดการ กับอารมณ์ของตนเอง ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิด ปัญหาด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมและ สร้างสรรค์ 2. รับฟังและตอบสนอง ต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม	1. กระทำสิ่งดีงามตาม พื้นฐานของสังคม โดยรับผิดชอบต่อการ กระทำของตน 2. มีความอดทนและ เคารพผู้อื่น	1. ชื่นชมสิ่งแวดล้อมรอบ ตัว และยินดีที่จะดูแล และปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ 2. ชื่นชมและแสดงออก ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกผ่านศิลปะ แขนงต่าง ๆ ที่สอดคล้อง กับบริบทสังคม และ วัฒนธรรม	1. ตั้งเป้าหมายในการเรียน มีวิธีในการแสวงหา ความรู้ 2. สร้างแรงจูงใจในการ เรียนรู้ สะท้อนผลการ ปฏิบัติของตนเองและ ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น (Self and Mutual Understanding)	สมรรถนะที่ 2 การดูแลตัวเอง และความปลอดภัย (Health and Safety)	สมรรถนะที่ 3 ความสามารถทางอารมณ์ และสังคม (Interpersonal Relationship & Social - Emotional Competence)	สมรรถนะที่ 4 จริยธรรม (Moral Character)	สมรรถนะที่ 5 สุนทรียะ (Esthetic)	สมรรถนะที่ 6 ทักษะการเรียนรู้ และการกำกับตนเอง (Learning Skill & Self - Directed Learner)
ได้อย่างเหมาะสม ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของโรงเรียน และชุมชนด้วยความเต็มใจ มีสุนทรียภาพในความงามรอบตัว และเข้าร่วมในกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมของสังคม						
ระดับ 3 คำอธิบาย						
<p>พึ่งตนเองรับรู้ความสามารถและความถนัดของตน พัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเอง ยอมรับและเคารพความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งแสดงออกได้อย่างเหมาะสม เข้าใจผลลัพธ์จากการกระทำ มีความยืดหยุ่นและฟื้นคืนสภาพจากปัญหาได้ สามารถรักษาสัมพันธ์กับผู้อื่น ดูแลตนเองให้มีสุขภาพดี อย่างเป็นองค์รวม ป้องกันตนเองจากภัยและความเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งทางกาย วาจา</p>	<p>1. สำรวจ แสดงออกถึงสำนึกรับรู้ตัวตน เชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (ได้แก่ อารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการ อัตลักษณ์ ความปรารถนา) และพัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจและเห็นคุณค่าในตนเองพึ่งตนเองสามารถรักษาสัมพันธภาพเคารพและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น</p>	<p>1. ดูแลตนเองให้มีสุขภาพดี โดยสามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อตนเองทั้งทางบวกและทางลบ ในแง่สุขภาพกายและจิต อย่างเป็นองค์รวมได้</p> <p>2. ระมัดระวังและป้องกันตนเองจากภัยและความเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งภัยทางเพศ ภัยจากคนแปลกหน้า ภัยจากการถูกลั่นแกล้งทั้งทางกาย วาจา และความรู้สึก รวมถึงโรคภัย อุบัติภัยภัยธรรมชาติ ภัยจาก</p>	<p>1. แสดงออกทางอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม ได้อย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่นและฟื้นคืนสภาพจากปัญหาได้ (Flexible and Resilience)</p> <p>2. เข้าใจผลลัพธ์จากการกระทำทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</p> <p>3. ยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น</p>	<p>1. กระทำสิ่งดีงามตามพื้นฐานของสังคม โดยรับผิดชอบต่อการกระทำของตน</p> <p>2. มีความอดทน เคารพผู้อื่นและยืนหยัดในความถูกต้อง</p>	<p>1. ชื่นชมและซาบซึ้งในคุณค่าของความงามของธรรมชาติ และมีจิตสำนึกดูแล และรักษาธรรมชาติและทรัพยากร</p> <p>2. ชื่นชมและซาบซึ้งในคุณค่าของศิลป-วัฒนธรรมของไทยและสากลและใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการแสดงออกถึงมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง</p>	<p>1. พัฒนาทักษะและกลยุทธ์ในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>2. ตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง</p> <p>3. พัฒนาความมุ่งมั่น ความไม่ย่อท้อ และมีสติในการดำเนินชีวิต</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น (Self and Mutual Understanding)	สมรรถนะที่ 2 การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย (Health and Safety)	สมรรถนะที่ 3 ความสามารถทางอารมณ์ และสังคม (Interpersonal Relationship & Social - Emotional Competence)	สมรรถนะที่ 4 จริยธรรม (Moral Character)	สมรรถนะที่ 5 สุนทรียะ (Esthetic)	สมรรถนะที่ 6 ทักษะการเรียนรู้ และการกำกับตนเอง (Learning Skill & Self - Directed Learner)
และความรู้สึก กระทำสิ่งดีตาม ตามพื้นฐานของสังคม โดยรับผิดชอบต่อการกระทำ ของตน มีความอดทน ไม่ย่อท้อ และมีสติในการ ดำเนินชีวิต ยืนหยัดในความ ถูกต้อง ซื่อสัตย์และซื่อสัตย์ใน คุณค่าของความงามรอบตัว ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการ แสดงออกถึงทัศนคติเกี่ยวกับ ตนเอง มีเป้าหมายในการ เรียนรู้และพัฒนาทักษะและ กลยุทธ์ในการเรียนรู้ของ ตนเอง		สื่อสารสนเทศและ เทคโนโลยี และภัยจาก สิ่งเสพติดและอบายมุข ต่าง ๆ				

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น (Self and Mutual Understanding)	สมรรถนะที่ 2 การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย (Health and Safety)	สมรรถนะที่ 3 ความสามารถทางอารมณ์ และสังคม (Interpersonal Relationship & Social - Emotional Competence)	สมรรถนะที่ 4 จริยธรรม (Moral Character)	สมรรถนะที่ 5 สุนทรียะ (Esthetic)	สมรรถนะที่ 6 ทักษะการเรียนรู้ และการกำกับตนเอง (Learning Skill & Self - Directed Learner)
ระดับ 4 คำอธิบาย						
พึ่งตนเอง กำหนดเป้าหมายชีวิตตามความสามารถและความถนัดของตน ดำเนินชีวิตตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในการดูแลสุขภาพตนเองให้มีสุขภาพที่ดีและสมดุล ประเมินความเสี่ยงและปกป้องตนเองให้ปลอดภัยจากภัยต่าง ๆ จัดการอารมณ์พร้อมแสดงออกและตอบสนองต่อสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม แก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับสถานการณ์วิกฤติอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์ สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่แข็งแรงเป็นคนดี สามารถแยกแยะสิ่งดีชั่วถูกผิด มีความกล้าหาญเชิงจริยธรรม น้อมนำหลักศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว	1. พึ่งตนเอง สะท้อนและตอบสนองต่อมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวเองที่กำลังพัฒนา (Developing Concept of Self) กำหนดเป้าหมายชีวิตตามความสามารถและความถนัดของตน วางแผนและดำเนินชีวิตตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อไปสู่เป้าหมาย	1. มีวินัยในการดูแลสุขภาพตนเองให้มีสุขภาพที่ดีอย่างสมดุลกับสุขภาพด้านอื่น ๆ โดยมีสุขภาพแข็งแรง กิน อยู่ ดู ฟังเป็น 2. ประเมินความเสี่ยงและปกป้องตนเองให้ปลอดภัยจากภัยต่าง ๆ ทั้งโรคภัย อุบัติภัย ภัยธรรมชาติ ภัยทางเพศ ภัยจากสิ่งเสพติด และอบายมุขต่าง ๆ รวมทั้งภัยจากสื่อสารสนเทศและเทคโนโลยี	1. สามารถจัดการอารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความต้องการ พฤติกรรม พร้อมแสดงออก และตอบสนองต่อสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม 2. พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพความรู้สึกทางเพศ (Sexuality) และความรับผิดชอบที่ทำให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่แข็งแรง (Healthy Relationship) 3. รักษาบุคลิกภาพความเป็นไทยผสมผสานกับสากลอย่างกลมกลืน 4. แก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับสถานการณ์วิกฤติอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์	1. เป็นคนดี สามารถแยกแยะสิ่งดีชั่วถูกผิด มีความกล้าหาญเชิงจริยธรรม 2. ยืนหยัดในการทำสิ่งที่ถูกต้อง น้อมนำหลักศาสนาหรือความเชื่อที่ตนยึดถือมาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิต	1. ชื่นชมและซาบซึ้งในความงามในธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและ 2. รักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้ดำรงต่อไป และใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง	1. สร้างแรงจูงใจและนำตนเองในการเรียนรู้ 2. เรียนรู้วิธีการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการเรียนรู้หลากหลาย ทั้งทักษะการเรียนรู้ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการสืบสอบ ทักษะการสร้างความรู้และนวัตกรรม ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและชีวิต รวมทั้งพัฒนาความสามารถในการดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งตนเอง

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักตนเองและเข้าใจผู้อื่น (Self and Mutual Understanding)	สมรรถนะที่ 2 การดูแลตัวเอง และความปลอดภัย (Health and Safety)	สมรรถนะที่ 3 ความสามารถทางอารมณ์ และสังคม (Interpersonal Relationship & Social - Emotional Competence)	สมรรถนะที่ 4 จริยธรรม (Moral Character)	สมรรถนะที่ 5 สุนทรียะ (Esthetic)	สมรรถนะที่ 6 ทักษะการเรียนรู้ และการกำกับตนเอง (Learning Skill & Self - Directed Learner)
ในการดำรงชีวิต มีสุนทรียภาพ ชื่นชมและซาบซึ้งความงาม รอบตัว ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาตนเอง รักษา เอกลักษณ์ความเป็นไทย และมีบุคลิกภาพความเป็นไทย ผสมผสานกับสากลอย่างกลมกลืน มีทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างแรงจูงใจและนำตนเอง ในการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ ความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและ ชีวิตอย่างยั่งยืน						

2. สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)

สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มุ่งเน้น การสร้างความพร้อมสำหรับการทำงาน การประกอบอาชีพ และเป็นผู้ประกอบการที่เกื้อกูลสังคม โดยบุคคลต้องรู้จักความถนัด และความสนใจของตนเอง และนำไปสู่ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง การพัฒนาทักษะในการทำงาน การทำงานด้วยการพึ่งพาตนเอง ยึดหลักการบริหารจัดการ และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน เป็นการประกอบการที่เน้นนวัตกรรม การสร้างผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพสูง มีจรรยาบรรณพร้อมรับผิดชอบต่อสังคม

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักและค้นพบตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การจัดการ ต่อความเปลี่ยนแปลง	สมรรถนะที่ 3 การมุ่งเน้นผลลัพธ์	สมรรถนะที่ 4 การตลาด	สมรรถนะที่ 5 การจัดการทรัพยากร	สมรรถนะที่ 6 การเงินและบัญชี
ระดับ 1 คำอธิบาย						
รู้จักตนเอง และแสดงความสนใจเกี่ยวกับอาชีพของตนเองในอนาคต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน มีเป้าหมายในการทำงาน และพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีทักษะ มีความเพียร ความอดทน ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ มีทักษะพื้นฐานด้านการเงิน ทั้งด้านการใช้จ่ายและการออม และสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ	รู้จักตนเอง แสดงความสนใจในอาชีพที่ตนเองรู้จัก และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต	ทำงานด้วยความเอาใจใส่ มีความเพียร อดทน พยายามทำงานให้สำเร็จ และดีที่สุดตามความสามารถ	ตั้งเป้าหมายในการทำงาน และตั้งใจทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่คิดไว้	แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผ่านการทำงานจากกิจกรรมงานศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ การประดิษฐ์ หัตถกรรม การเล่น การใช้สื่อและเทคโนโลยี	ใช้ทรัพยากรในการผลิตชิ้นงานง่าย ๆ และทำงานอย่างเห็นคุณค่าของทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี เกิดประโยชน์ และเพื่อเป็นพื้นฐานการทำงานของผู้ประกอบการที่ดี	รู้ความหมายและค่าของเงิน การใช้จ่ายเงินและการออมง่าย ๆ รู้ว่าเงินมาจากการทำงาน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพอย่างง่าย ๆ โดยใช้เหตุผล และความพอประมาณตามวัย

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักและค้นพบตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การจัดการ ต่อความเปลี่ยนแปลง	สมรรถนะที่ 3 การมุ่งเน้นผลลัพธ์	สมรรถนะที่ 4 การตลาด	สมรรถนะที่ 5 การจัดการทรัพยากร	สมรรถนะที่ 6 การเงินและบัญชี
ระดับ 2 คำอธิบาย						
<p>แสดงความสนใจ ความถนัดของตนเองเกี่ยวกับอาชีพ มีเจตคติและคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ตั้งเป้าหมายวางแผน และพัฒนาการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย สามารถประยุกต์ ใช้ความรู้ ทักษะ คิดสร้างสรรค์สินค้า การบริการ และพัฒนาต่อยอดสู่นวัตกรรมเพื่อการประกอบอาชีพ มีพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดี ทั้งด้านการเงิน-บัญชีการใช้จ่ายและการออมเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>แสดงความสนใจของตนเองเกี่ยวกับอาชีพ อย่างสมเหตุสมผล และมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต</p>	<p>ทำงานด้วยความเอาใจใส่ แสดงความคิดแก้ปัญหาการทำงานเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ มีความอดทน ซื่อสัตย์ เพียรพยายามทำงานที่เป็นพื้นฐานง่าย ๆ ในการประกอบอาชีพให้สำเร็จ</p>	<p>กำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ วางแผน สร้างสรรค์ผลงาน แก้ปัญหา พัฒนางานและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงานและการบริการที่กำหนด</p>	<p>ประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐาน คิดสร้างสรรค์ มองเห็นโอกาสที่เป็นไปได้ ในการจัดจำหน่าย การสร้างรายได้ และพัฒนาต่อยอดสู่นวัตกรรม เพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพ</p>	<p>คิดวางแผน การผลิตสินค้า และการบริการ ประยุกต์ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง และชุมชน เพื่อเป็นพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดี</p>	<p>รู้ค่าของเงิน การใช้จ่ายเงิน การออม และจัดทำบัญชีรับ-จ่ายครอบครัว เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักและค้นพบตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การจัดการ ต่อความเปลี่ยนแปลง	สมรรถนะที่ 3 การมุ่งเน้นผลลัพธ์	สมรรถนะที่ 4 การตลาด	สมรรถนะที่ 5 การจัดการทรัพยากร	สมรรถนะที่ 6 การเงินและบัญชี
ระดับ 3 คำอธิบาย						
การค้นพบความชอบและความถนัดของตนเองเกี่ยวกับอาชีพ แสวงหาความรู้และโอกาสเพื่อตั้งเป้าหมาย วางแผน และพัฒนาการทำงานให้สำเร็จ มีเจตคติและคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และบริหารจัดการเงินและบัญชี ทรัพยากรในการทำงาน ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ สร้างนวัตกรรม สร้างคุณค่าในการประกอบอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการที่ดีเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค้นพบความชอบและความถนัดเกี่ยวกับอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในอนาคต มีความอดทน มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ และพร้อมรับผิดชอบต่อความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้น มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต	ทำงานด้วยความเอาใจใส่ แสดงความคิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผลและมีการตัดสินใจที่ดี มีความมุ่งมั่น เพียรพยายามทำงานเพื่อการประกอบอาชีพให้สำเร็จด้วย	แสวงหาความรู้และโอกาสทางอาชีพเพื่อกำหนดเป้าหมาย ที่เป็นไปได้และนำมาใช้วางแผน และแก้ปัญหา พัฒนางานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน และมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	ประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐาน คิดสร้างสรรค์ บริการที่แปลกใหม่ น่าสนใจ มองเห็นโอกาสที่เป็นไปได้ในการจัดจำหน่าย การสร้างรายได้ และพัฒนาต่อยอดสู่นวัตกรรม เพื่อเป็นผู้ประกอบการที่ดี	คิดวางแผน การผลิตสินค้าและบริการ ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน สังคมและประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดี	คิดรอบคอบ ด้านการเงิน การทำบัญชี การรับ-จ่าย เพื่อการอาชีพง่าย ๆ และการออมเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว เป็นพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดีโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship)					
	สมรรถนะที่ 1 การรู้จักและค้นพบตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การจัดการ ต่อความเปลี่ยนแปลง	สมรรถนะที่ 3 การมุ่งเน้นผลลัพธ์	สมรรถนะที่ 4 การตลาด	สมรรถนะที่ 5 การจัดการทรัพยากร	สมรรถนะที่ 6 การเงินและบัญชี
ระดับ 4 คำอธิบาย						
วิเคราะห์ตนเอง ตัดสินใจเลือกอาชีพสุจริตตามความสนใจและความถนัดของตนเอง แสวงหาความรู้สร้างองค์ความรู้ มีเป้าหมายวางแผน และพัฒนาการทำงานให้สำเร็จ มีทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ มีทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้ประกอบการที่ดี สามารถคิดสร้างงานสร้างนวัตกรรมในการประกอบอาชีพ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและโลก โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	วิเคราะห์ตนเอง ตัดสินใจเลือกอาชีพตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ในอนาคตอย่างสมเหตุสมผล มีความอดทน มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ และพร้อมรับต่อความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้น มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริต	ทำงานด้วยความ เอาใจใส่ แสดงความ คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผลและมีการตัดสินใจที่ดีทำงานด้วยความเอาใจใส่ มีความคิดแก้ปัญหาแสวงหาความรู้สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางอาชีพ กำหนดเป้าหมายการทำงาน วางแผน จัดเรียงลำดับความสำคัญของงานและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ	ปฏิบัติงานด้านอาชีพอย่าง มุ่งมั่น อดทน รับผิดชอบ มีความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวังของตน มีจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะ ผู้ประกอบการที่ดี	ประยุกต์ใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐาน คิดสร้างสรรค์ บริการที่แปลกใหม่ มีรูปแบบที่น่าสนใจ มองเห็นโอกาสที่เป็นไปได้ในการจัดจำหน่าย การสร้างรายได้ และพัฒนาต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมในการประกอบอาชีพ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และโลก	คิดวางแผนการผลิตสินค้า และการบริการ การใช้ และสร้างทดแทนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน สังคม และโลก เพื่อเป็นพื้นฐานในการเป็นผู้ประกอบการที่ดี	รอบรู้ด้านการเงินโดยศึกษาข้อมูล และจัดทำแผนการเงิน การทำบัญชี การรับ-จ่าย เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ประเทศ และโลก มีพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่ดีโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development) HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking

ทักษะการคิด คือความสามารถในการดำเนินการคิด เพื่อให้ได้คำตอบหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าหรือข้อมูลต่าง ๆ เข้ามา สมองจะมีกระบวนการในการจัดกระทำต่อสิ่งเร้าในลักษณะต่าง ๆ กัน เกิดเป็นกระบวนการคิดที่หลากหลาย ซึ่งจัดจำแนกได้เป็นกลุ่มสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ทักษะการคิดพื้นฐาน (basic thinking skills) คือ ทักษะการคิดที่โดยมากใช้ในการสื่อความหมายหรือการติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน เช่น ทักษะการรับรู้ ทักษะการฟัง อ่าน พูด เขียน ทักษะการจำ การเก็บความรู้ การนำความรู้มาใช้ การอธิบาย 2) ทักษะการคิดที่เป็นแกนสำคัญ (core thinking skills) คือ ทักษะที่เป็นหลัก ใช้เป็นฐานในการคิดทั่ว ๆ ไป มีลักษณะไม่ซับซ้อนมาก เช่น ทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม จัดประเภท การแปลความ ขยายความ การเชื่อมโยง การสรุป 3) ทักษะการคิดขั้นสูง (higher order thinking skills) คือ ทักษะการคิดที่มีความซับซ้อนมากขึ้น มักประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนที่ซับซ้อน ต้องอาศัยทักษะการสื่อสารและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลากหลาย ทักษะในแต่ละขั้น เช่น ทักษะการนิยาม การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การหาแบบแผน การจัดระบบ โครงสร้าง การสร้าง การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ

สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher Order Thinking Skills and Innovation Development: HOTS) หมายถึง การคิดที่มีความซับซ้อนประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนของการคิดหลายขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนต้องอาศัยทักษะการสื่อสารและทักษะ การคิดที่เป็นแกนหลายทักษะ เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ในที่นี้ กำหนดเป็นสมรรถนะ 5 ด้าน ได้แก่

การสืบสอบ เป็นกระบวนการคิดที่มุ่งการสืบเสาะหาความรู้จากสิ่งที่ตนเองสงสัยใคร่รู้ โดยการตั้งคำถาม สืบถาม ตรวจสอบ และลงข้อสรุป เพื่อให้ได้คำตอบในเรื่องที่อยากรู้จากปรากฏการณ์รอบตัว

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการคิดที่มุ่งไปที่การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เหตุผล และหลักฐานของเรื่องที่พิจารณาว่ามี ความน่าเชื่อถือเพียงใด มีประเด็นอะไรที่เป็นจุดอ่อน สามารถโต้แย้งได้โดยมีหลักฐานสนับสนุน ซึ่งผลการวิพากษ์และประเมินข้อมูลนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่นำไปพิจารณาร่วมกับข้อมูลด้านอื่น ๆ เช่นความเหมาะสมตามหลักกฎหมาย ศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยม ความเชื่อและบรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมี วิจารณญาณ

การคิดแก้ปัญหา เป็นกระบวนการคิดที่มุ่งไปที่ความเข้าใจเหตุและผลของปัญหา การแก้ปัญหาให้ได้ผลจะต้องหาต้นเหตุของปัญหานั้น และจัดที่เหตุซึ่งต้องอาศัยวิธีการที่เหมาะสม เมื่อได้วิธีการที่น่าจะดีที่สุดแล้ว ก็ต้องวางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และลงมือทำตามแผนนั้น เก็บและวิเคราะห์ ข้อมูล สรุปผล ปรับปรุง จนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ

การคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการคิดที่มุ่งนำเสนอความหลากหลาย ริเริ่ม การประเมินปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดความคิด เพื่อการแก้ปัญหาหรือสร้าง ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความก้าวหน้าในความรู้ หรือการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยจินตนาการและทักษะพื้นฐานด้านการคิดริเริ่ม คิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ คิดหลากหลาย คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่ดีกว่า แตกต่างไปจากเดิม มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม มากกว่าเดิม ซึ่งสิ่งใหม่ในที่นี้อาจเป็นการปรับหรือประยุกต์สิ่งเดิมให้อยู่ในรูปแบบใหม่ หรือเป็นการต่อยอดจากสิ่งเดิม หรือเป็นการริเริ่มสิ่งใหม่ขึ้นมาทั้งหมด

สำหรับการพัฒนานวัตกรรมนั้นเป็นสมรรถนะในการออกแบบและดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนานวัตกรรมตั้งแต่การวางแผน การระบุปัญหา การกำหนด วัตถุประสงค์ การศึกษาข้อมูล การร่าง การประดิษฐ์ การใช้ การประเมิน การปรับปรุง และการเผยแพร่ จนได้นวัตกรรม ซึ่งในความหมายสำหรับผู้เรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ แนวคิด วิธีการ หรือกระบวนการใหม่ที่ได้พัฒนาขึ้นตามแนวคิดหรือหลักการต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นหรือสภาพปัญหาในบริบทหนึ่ง ๆ ผ่านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมอย่างเป็นระบบ จนได้ผลงานที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ แก้ปัญหา พัฒนางาน หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ซึ่งผลงานดังกล่าวได้รับการยอมรับและนำไปใช้ในบริบทใดบริบทหนึ่ง โดยยังไม่ได้ใช้อย่างเป็นปกติในบริบท นั้น ๆ

สมรรถนะการพัฒนานวัตกรรมนี้มีพื้นฐานมาจากการสืบสอบ การคิดวิจาร์ณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้เอง ความสามารถหรือ ทักษะพื้นฐานที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนานวัตกรรมจึงปรากฏอยู่ทั้งในส่วนของ การคิดวิจาร์ณญาณ การคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ ความคิดสร้างสรรค์ ในที่นี้ จะมีความแตกต่างไปจากการพัฒนานวัตกรรม ตรงที่ความคิดสร้างสรรค์จะมุ่งเน้นที่ความสามารถในการคิด ในขณะที่การพัฒนานวัตกรรมจะมุ่งเน้นที่ ความสามารถในการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนานวัตกรรมโดยสามารถนำเสนอหรือสร้างผลผลิตทางความคิดที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมและได้รับการยอมรับว่าเป็น นวัตกรรมได้

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development) HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking				
	สมรรถนะที่ 1 การสืบสอบ	สมรรถนะที่ 2 การคิดวิจารณ์ญาณ	สมรรถนะที่ 3 การคิดแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 4 การคิดสร้างสรรค์	สมรรถนะที่ 5 การพัฒนาวัตกรรมการ
ระดับ 1 คำอธิบาย					
สามารถใช้การคิดเป็นเครื่องมือในการใช้ชีวิต ใช้การคิดอย่างมีเหตุผลก่อนที่จะกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ โดยทุกครั้งที่ใช้การคิดจะรับรู้สิ่งที่กำลังคิด ทบทวนสิ่งที่กำลังคิดเพื่อค้นหาเหตุผลหรือปัญหา/สาเหตุของปัญหา เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อความรู้สู่การตัดสินใจ/การปฏิบัติบนฐานของเหตุผลหรือได้แนวทางแก้ไขปัญหาที่ปฏิบัติได้จริงจนสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาสร้างสรรค์จนเกิดเป็นความใหม่หรือสิ่งประดิษฐ์อย่างง่าย	1. ตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน คิดวิธีการหาคำตอบ โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเครื่องมือในการสำรวจ ตรวจสอบ เก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปข้อมูล เพื่อตอบคำถามนั้น	2. สรุปความเข้าใจของตนเอง และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องนั้นได้จากการตั้งคำถาม การฟัง/อ่านข้อมูล เรื่องราวที่ไม่มีความสลับซับซ้อนซึ่งต้องอาศัยการจำแนกระหว่างข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น 3. อธิบายเหตุผลและความเหมาะสมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตน	3. ระบุปัญหาอย่างง่ายที่ไม่ซับซ้อน บอกความเกี่ยวข้องระหว่างปัญหานั้นกับตนเอง คิดหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขที่มีความเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ 4. ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยวิธีการอย่างง่ายจนปัญหาได้รับการแก้ไข	5. บอกเล่าความคิดของตนเองหรือจินตนาการที่แปลกใหม่ไปจากสิ่งรอบตัว	6. ใช้ความคิดของตนเองหรือจินตนาการออกแบบสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development)				
	HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking				
	สมรรถนะที่ 1 การสืบสอบ	สมรรถนะที่ 2 การคิดวิจารณ์ญาณ	สมรรถนะที่ 3 การคิดแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 4 การคิดสร้างสรรค์	สมรรถนะที่ 5 การพัฒนาวัตกรรม
ระดับ 2 คำอธิบาย					
<p>สามารถใช้การคิดเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการใช้ชีวิต ใช้การคิดให้รอบคอบก่อนที่จะกระทำหรือไม่กระทำ การใด ๆ บนฐานของข้อมูลที่เพียงพอ โดยทุกครั้งที่ใช้การคิดจะกำหนดเป้าหมายหรือผลผลิตของสิ่งที่กำลังคิด ประมวลข้อมูลและองค์ประกอบของสิ่งที่กำลังคิดเพื่อวิเคราะห์เหตุและผลหรือปัญหา/สาเหตุของปัญหาจากข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อความรู้สู่การคิดตัดสินใจ/การปฏิบัติบนฐานของเหตุผล หรือได้ชุดของแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นระบบ เลือกแนวทางแก้ไขปัญหาหรือทางออกที่เหมาะสม และนำแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวมา</p>	<p>1. ตั้งคำถามที่นำไปสู่การออกแบบการสำรวจ ตรวจสอบ และดำเนินการสำรวจตรวจสอบด้วยวิธีการที่ออกแบบไว้โดยใช้เครื่องมือช่วยในการสำรวจตรวจสอบและสรุปเพื่อตอบคำถาม</p>	<p>2. สรุปความเข้าใจของตนเองและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องนั้นได้จากการตั้งคำถาม การฟัง/อ่านข้อมูล เรื่องราวที่มีหลากหลายมุมมองซึ่งต้องอาศัยการวิเคราะห์และการตีความ</p> <p>3. อธิบายเหตุผลของการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองและบอกได้ว่าการตัดสินใจของตนเองมีความเหมาะสม โดยสามารถระบุหลักฐานสนับสนุนความคิดได้</p>	<p>4. ระบุปัญหาที่ซับซ้อน บอกความเกี่ยวข้องระหว่างปัญหากับตนเองและผู้อื่น คิดหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายและมีความเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ และคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ไขปัญหานั้น</p> <p>5. ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเองด้วยวิธีการที่คัดเลือกไว้และดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการจนปัญหาได้รับการแก้ไข</p>	<p>6. แสดงความคิดในเรื่องต่าง ๆ บอกเล่าความคิดจินตนาการหรือความคิดของตนเองที่แปลกใหม่ไปจากสิ่งรอบตัวของตนเองและบริบทแวดล้อม และต่อยอดความคิดของตนเองให้แตกต่างไปจากเดิม</p>	<p>7. ใช้ความคิดหรือจินตนาการออกแบบนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันโดยนวัตกรรมนั้นตอบสนองความต้องการจำเป็นหรือสภาพปัญหาในบริษัท</p>

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development)				
	HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking				
	สมรรถนะที่ 1 การสืบสอบ	สมรรถนะที่ 2 การคิดวิจารณ์ญาณ	สมรรถนะที่ 3 การคิดแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 4 การคิดสร้างสรรค์	สมรรถนะที่ 5 การพัฒนา นวัตกรรม
สร้างสรรค์จินตนาการนวัตกรรม ที่นำไปใช้ได้จริง รวมทั้ง สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ในความคิดและผลงานของตนได้					
ระดับ 3 คำอธิบาย					
สามารถใช้การคิดเป็นเครื่องมือ ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิต ใช้การคิดให้รอบคอบก่อนที่ จะกระทำหรือไม่กระทำการ ใด ๆ บนฐานของข้อมูลที่ เพียงพอ โดยทุกครั้งที่ใช้ การคิดจะกำหนดเป้าหมาย หรือผลผลิตของสิ่งที่กำลังคิด ประมวลข้อมูลและองค์ประกอบ ของสิ่งที่กำลังคิดเพื่อ วิเคราะห์เหตุและผลหรือ ปัญหา/สาเหตุของปัญหาจาก ข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็น ข้อความรู้สู่การคิดตัดสินใจ/	1. ตั้งคำถามที่สามารถนำไป สู่การสำรวจตรวจสอบ ออกแบบและประเมิน เลือกแนวทางที่ออกแบบ เพื่อรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ โดยใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ ช่วยในการสำรวจตรวจสอบ และสรุปเพื่อตอบคำถาม	2. สรุปความเข้าใจของตนเอง และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับ เรื่องนั้นได้จากที่ตั้งคำถาม การฟัง/อ่านข้อมูล เรื่องราว ที่มีหลากหลายมุมมองซึ่ง ต้องอาศัยการวิเคราะห์ การตีความ การแปลความ การสังเคราะห์ และการประเมินความ น่าเชื่อถือของข้อมูล 3. ชี้แจงเหตุผลของการ ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตน และบอกได้ว่าการตัดสินใจ	4. ระบุปัญหาที่ยากและ ซับซ้อน บอกความเกี่ยวข้อง ระหว่างปัญหากับตนเอง ผู้อื่น และสังคม คิดหา สาเหตุและวิธีการแก้ไข ปัญหาที่หลากหลายและ มีความเป็นไปได้จริงใน ทางปฏิบัติ และคาดการณ์ ผลกระทบทั้งทางบวก และทางลบที่จะเกิดขึ้น อันเป็นผลจากวิธีการ แก้ไขปัญหานั้น และคัดเลือกวิธีการแก้ไข ที่เหมาะสมที่สุด	6. แสดงความคิดในเรื่อง ต่าง ๆ บอกเล่าความคิด จินตนาการหรือความคิด ของตนเองที่แปลกใหม่ไป จากสิ่งรอบตัวของตนเอง และบริบทแวดล้อม ต่อยอดและ/หรือดัดแปลง ความคิดของตนเองหรือ ผู้อื่นให้แตกต่างไปจากเดิม และสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้	7. ใช้ความคิดหรือจินตนาการ ออกแบบนวัตกรรมและ นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน โดยนวัตกรรมนั้นตอบสนอง ความต้องการจำเป็นหรือ สภาพปัญหาในบริบท ระบุแนวคิดหรือหลักการ ที่ใช้ออกแบบนวัตกรรม สื่อสารรายละเอียดของ นวัตกรรมที่ออกแบบขึ้น และประเมินจุดเด่นและ ข้อจำกัดของนวัตกรรม

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development) HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking				
	สมรรถนะที่ 1 การสืบสอบ	สมรรถนะที่ 2 การคิดวิจารณ์ญาณ	สมรรถนะที่ 3 การคิดแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 4 การคิดสร้างสรรค์	สมรรถนะที่ 5 การพัฒนานวัตกรรม
การปฏิบัติบนฐานของเหตุผลหรือได้ชุดของแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นระบบ ประเมินความเป็นไปได้และผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพิจารณาเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาหรือทางออกที่เหมาะสมที่สุดจนสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ผลสำเร็จ และนำแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาสร้างสรรค์จนเกิดนวัตกรรมที่มีแนวคิดและหลักการสนับสนุนและปฏิบัติได้จริง สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในความคิดและผลงานของตนได้		ของตนมีความเหมาะสมตามหลักการใด โดยสามารถแสดงหลักฐานสนับสนุนความคิดว่าน่าเชื่อถือได้	5. ลงมือแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ด้วยวิธีการที่คัดเลือกไว้และดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการอย่างเป็นระบบจนปัญหาได้รับการแก้ไข		

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development)				
	HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking				
	สมรรถนะที่ 1 การสืบสอบ	สมรรถนะที่ 2 การคิดวิจารณ์ญาณ	สมรรถนะที่ 3 การคิดแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 4 การคิดสร้างสรรค์	สมรรถนะที่ 5 การพัฒนาวัตกรรม
ระดับ 4 คำอธิบาย					
สามารถใช้การคิดเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และการใช้ชีวิตจนเป็นอุปนิสัย ใช้การคิดให้รอบคอบก่อนที่จะกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ บนฐานของข้อมูลที่เพียงพอ โดยทุกครั้งที่ใช้การคิดจะกำหนดเป้าหมายหรือผลผลิตของสิ่งที่กำลังคิด ประมวลข้อมูลและองค์ประกอบของสิ่งที่กำลังคิดเพื่อวิเคราะห์เหตุและผลหรือปัญหา/สาเหตุของปัญหาจากข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อความรู้ การคิด ตัดสินใจ/การปฏิบัติบนฐานของเหตุผลและสอดคล้องกับบรรทัดฐานของสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม หรือได้ชุดของแนวทางแก้ไข ปัญหาที่เป็นระบบ จากนั้นประเมินความเป็นไปได้และ	1. สืบสอบความรู้โดยสามารถตั้งคำถามสำคัญ ออกแบบและวางแผน การสำรวจตรวจสอบ ข้อมูลเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่เหมาะสม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการสำรวจ ตรวจสอบ รวมทั้งหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ได้รับ การยอมรับ	2. สรุปความเข้าใจของตน แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยมีข้อมูลอย่างเพียงพอรอบด้านเกี่ยวกับเรื่องนั้นได้จากการตั้งคำถาม การฟัง/อ่านข้อมูลเรื่องราว ที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ การตีความ การแปลความ การสังเคราะห์ และการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล 3. ชี้แจงเหตุผลของการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตน และบอกได้ว่าการตัดสินใจของตนมีความเหมาะสมตามหลักการใด และ/หรือ การตัดสินใจของตนนั้นได้พิจารณาอย่างรอบด้านทั้งในด้านคุณโทษ สอดคล้องตามหลักกฎหมาย ศีลธรรม คุณธรรม ค่านิยม รวมทั้งความเชื่อ	4. ระบุปัญหาที่ยากและซับซ้อน บอกความเกี่ยวข้องระหว่างปัญหากับตนเอง ผู้อื่น และสังคม คิดหาสาเหตุและวิธีการแก้ไข ปัญหาที่หลากหลายและมีความเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ และคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวก และทางลบ ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอันเป็นผลจากวิธีการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น คัดเลือกวิธีการแก้ไขที่เหมาะสมที่สุด และวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน 5. ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยวิธีการที่คัดเลือกไว้ ดำเนินการตามขั้นตอนของวิธีการอย่างเป็นระบบ จนปัญหาได้รับการแก้ไข และประเมินผลการ	6. แสดงความคิดในเรื่องต่าง ๆ บอกเล่าความคิด จินตนาการหรือความคิดของตนเองที่แปลกใหม่ไปจากสิ่งรอบตัวของตนเอง และบริบทแวดล้อม ต่อยอดและ/หรือดัดแปลงความคิดของตนเองหรือผู้อื่นให้แตกต่างไปจากเดิม สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ประเมินและปรับปรุง การคิดที่ต่อยอดหรือดัดแปลงให้ดีขึ้น	7. ใช้ความคิดหรือจินตนาการ ออกแบบนวัตกรรมและนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน โดยนวัตกรรมนั้นตอบสนองความต้องการจำเป็นหรือสภาพปัญหาในบริบท ระบุแนวคิดหรือหลักการที่ใช้ออกแบบนวัตกรรม สื่อสาร รายละเอียดของนวัตกรรม ที่ออกแบบขึ้น ประเมินจุดเด่นและข้อจำกัดของนวัตกรรม ระบุผลการนำนวัตกรรมไปใช้ปรับปรุงนวัตกรรมได้ดียิ่งขึ้น และเผยแพร่นวัตกรรมได้

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development)				
	HOTS: Critical Thinking, Problem solving, Creative Thinking				
	สมรรถนะที่ 1 การสืบสอบ	สมรรถนะที่ 2 การคิดวิจารณ์ญาณ	สมรรถนะที่ 3 การคิดแก้ปัญหา	สมรรถนะที่ 4 การคิดสร้างสรรค์	สมรรถนะที่ 5 การพัฒนา นวัตกรรม
ผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละแนวทางแก้ไขปัญหาก็เพื่อพิจารณาเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาหรือทางออกที่เหมาะสมที่สุดจนสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ผลสำเร็จ และนำแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาสร้างสรรค์จนเกิดเป็นผลผลิตที่มีลักษณะเป็นแนวคิดใหม่ กระบวนการใหม่ สิ่งประดิษฐ์หรือผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการวิพากษ์และปรับปรุงให้สมบูรณ์จนผู้อื่นสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์หรือบริบทอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกันได้		และบรรทัดฐานของสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนสามารถพิสูจน์ตรวจสอบข้อสรุปดังกล่าวได้	ดำเนินการจนได้ข้อสรุปของวิธีการแก้ไขปัญหา		

4. สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)

สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy) คือ ความสามารถในการเข้าถึง เข้าใจ สร้าง และใช้สื่อสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และใช้เป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างรู้เท่าทันตนเอง รู้เท่าทันสื่อ และรู้เท่าทันสังคม โดยเฉพาะสื่อ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างซับซ้อน กลายเป็นสื่อหลอมรวม (Convergence) สามารถจำแนกสมรรถนะ ของผู้เรียน ตามช่องทางและลักษณะ ของสื่อได้ 3 ประการคือ 1) การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) คือ ความสามารถในการอ่านสื่อให้ออก มีทักษะ ในการเข้าถึงสื่อ วิเคราะห์สื่อ ตีความเนื้อหาของสื่อ ประเมินคุณค่าและเข้าใจผลกระทบของสื่อ และสามารถใช้อสื่อให้เกิดประโยชน์ได้ 2) การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) คือ ความสามารถในการประเมิน เลือกใช้ และสื่อสารข้อมูลในหลากหลายรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 3) การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เครื่องมือสื่อสาร สื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อค้นหาข้อมูล ประมวลผล และสร้างสรรค์ข้อมูลได้ หลากหลายรูปแบบ

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)			
	สมรรถนะที่ 1 การเลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศและดิจิทัล และเรียนรู้ทักษะเบื้องต้น ของการผลิตสื่อ	สมรรถนะที่ 2 การจัดการเวลาและ การควบคุมตนเอง	สมรรถนะที่ 3 การประเมินคุณค่าและ ความน่าเชื่อถือ	สมรรถนะที่ 4 การสร้างและเผยแพร่
ระดับ 1 คำอธิบาย				
เลือกและจัดการเวลาในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล ไม่ให้เกิด ผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติ ตามสื่อสารสนเทศโดยการตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล เข้าใจผลกระทบ ของสื่อ สารสนเทศ ดิจิทัล และ สามารถสร้างและเผยแพร่ สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเองและครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกใช้เครื่องมือ สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลเพื่อ การสืบค้นข้อมูลอย่างง่ายที่ เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของ ตนเองและเสริมความรู้ใน ห้องเรียน 2. บำรุงรักษาและปกป้อง เครื่องมือสื่อสาร รวมทั้ง ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเวลาและสถานที่ ในการใช้สื่อดิจิทัลอย่าง ระมัดระวัง ภายใต้การกำกับ ดูแลของครอบครัวโดยไม่ให้ เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น 2. อธิบายเหตุผลที่ต้องใช้สื่อ ดิจิทัลในเวลาและสถานที่ นั้น ๆ ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แยกแยะเป้าหมายของ สารสนเทศได้ เช่น เป้าหมาย เพื่อให้ความรู้หรือความบันเทิง หรือเพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ 2. ตั้งคำถามกับสารสนเทศที่พบ ในสื่อเกี่ยวกับประโยชน์ คุณค่า ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยความเคารพและมีเหตุผล รวมทั้งตัดสินใจปฏิบัติตาม สารสนเทศ อย่างมีเหตุผล และเข้าใจผลกระทบของ สื่อสารสนเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่าเรื่องด้วยการพูด การเขียน การใช้ภาพในสื่อดิจิทัลเกี่ยวกับ สิ่งที่เห็นรอบตัวด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์อย่างง่าย ๆ 2. รับฟังข้อเสนอแนะ และ คำวิจารณ์จากเพื่อน เกี่ยวกับ สิ่งที่เล่าหรือที่นำเสนอด้วย ความเคารพความเห็นของ ผู้อื่น

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)			
	สมรรถนะที่ 1 การเลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศและดิจิทัล และเรียนรู้ทักษะเบื้องต้น ของการผลิตสื่อ	สมรรถนะที่ 2 การจัดการเวลาและ การควบคุมตนเอง	สมรรถนะที่ 3 การประเมินคุณค่าและ ความน่าเชื่อถือ	สมรรถนะที่ 4 การสร้างและเผยแพร่
ระดับ 2 คำอธิบาย				
เลือกใช้ จัดการอารมณ์และ ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศอย่างเหมาะสม ประเมิน ความน่าเชื่อถือและคุณค่า ประโยชน์ โทษของสื่อ โดยอธิบาย ผลกระทบจากการใช้สื่อสาร สนเทศอย่างสมเหตุสมผล และ สามารถสร้างและเผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม และ รับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองและชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศ และดิจิทัล เพื่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูล ที่ต้องการอย่างเหมาะสม เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองและครอบครัว 2. บำรุงรักษาและปกป้อง เครื่องมือสื่อสาร รวมทั้ง ข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง และครอบครัว 3. รู้ทักษะเบื้องต้นของการผลิต สื่อ ได้แก่รูปแบบและวิธีการ เล่าเรื่องด้วยการพูด การเขียน การใช้ภาพ ตั้งคำถาม และ หาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ สืบค้นมา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกเข้าถึงสื่อดิจิทัลในช่วง เวลาที่ไม่กระทบการเรียนและ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ ควบคุมตนเองในการใช้สื่อ โดยการรับรู้การมีอยู่ของโลก กายภาพและโลกเสมือนจริง 2. อธิบายเหตุผลที่ต้องใช้สื่อ ดิจิทัลในเวลาและสถานที่นั้น ๆ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และผู้อื่นได้ 3. เข้าใจและยอมรับความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมที่เห็นในสื่อดิจิทัล โดยคำนึงถึงอัตลักษณ์ความ เป็นไทยของตน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินประโยชน์และโทษ ความน่าเชื่อถือและคุณค่า ของสารสนเทศที่เข้าถึง ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น 2. ตัดสินใจเชื่อถือ ปฏิบัติตาม หรือใช้สารสนเทศ อย่างมี เหตุผล รู้เท่าทัน โดยการ วิเคราะห์ข้อมูลจริง ข้อมูลเท็จ ข้อมูลบิดเบือน หรือข้อมูลที่ มุ่งร้ายในโลกออนไลน์และ เข้าใจผลกระทบของสื่อสาร สนเทศที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยความเคารพและมีเหตุผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างเรื่องเล่าเกี่ยวกับโรงเรียน และชุมชนด้วยการพูด การใช้ ภาพกราฟฟิกและงานเขียน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อย่างง่าย ๆ โดยคำนึงถึงเรื่อง การละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิ ความเป็นส่วนตัว 2. เผยแพร่สารสนเทศอย่างมี จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ และรับผิดชอบต่อ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน 3. รับฟังข้อเสนอแนะ และคำ วิจารณ์จากผู้อื่น เกี่ยวกับสิ่งที่ เล่าหรือที่นำเสนอโดยเคารพ ความเห็นของผู้อื่น และ นำประเด็นปัญหาสื่อสารและ หาทางออกร่วมกันโดยสันติวิธี

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)			
	สมรรถนะที่ 1 การเลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศและดิจิทัล และเรียนรู้ทักษะเบื้องต้น ของการผลิตสื่อ	สมรรถนะที่ 2 การจัดการเวลาและ การควบคุมตนเอง	สมรรถนะที่ 3 การประเมินคุณค่าและ ความน่าเชื่อถือ	สมรรถนะที่ 4 การสร้างและเผยแพร่
ระดับ 3 คำอธิบาย				
เลือกใช้และจัดการเวลาในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ควบคุมการใช้ไม่ให้เกิดผลเสีย วิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือของสื่ออย่างรู้เท่าทัน และสามารถสร้างและเผยแพร่สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและรับผิดชอบต่อรักษาความสัมพันธ์โลกจริงและโลกเสมือน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศและดิจิทัลเพื่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างหลากหลาย เหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อตนเองครอบครัวและชุมชน 2. บำรุงรักษาและปกป้องเครื่องมือสื่อสาร รวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองและครอบครัว รวมทั้งแนะนำเพื่อน คนใกล้ชิดให้ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลได้ 3. รู้ทักษะเบื้องต้นของการผลิตสื่อแบบข้ามศาสตร์จากสื่อแอนะล็อกไปสู่ดิจิทัล และสามารถผลิตสื่อที่สะท้อนคุณค่าที่สำคัญ เช่น สิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น การไม่เลือกปฏิบัติ โดยการคิดอย่างถี่ถ้วนและใช้ข้อมูลหลายด้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเวลาและสถานที่ในการใช้สื่อสารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม มีผลมีผล และควบคุมตนเองในการใช้สื่อโดยไม่ก่อให้เกิดผลเสีย 2. รับและส่งต่อสารสนเทศที่หลากหลายอย่างมีสติโดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน 3. เข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนและของนานาชาติ มองเห็นตนเองในเชิงสัมพันธ์กับชุมชนและโลก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินประโยชน์และโทษที่พึงได้รับจากสื่อ สารสนเทศและดิจิทัล 2. วิเคราะห์ และประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า และจุดประสงค์ของสารสนเทศที่เข้าถึงในด้านที่มาของข้อมูล ลำดับเวลา เหตุการณ์แวดล้อม ภาษาและอคติในการสื่อสาร รวมทั้งความสอดคล้องสมเหตุสมผล 3. ตัดสินใจเชื่อถือ ปฏิบัติตามหรือใช้สารสนเทศ อย่างมีเหตุผล รู้เท่าทัน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจริง ข้อมูลเท็จ ข้อมูลบิดเบือน หรือข้อมูลที่มุ่งร้ายในโลกออนไลน์และเข้าใจผลกระทบของสื่อสารสนเทศที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมด้วยความเคารพและมีเหตุผล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างเรื่องเล่าเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชน สังคม ด้วยการพูด การใช้ภาพกราฟฟิกและงานเขียนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ แอปพลิเคชันอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิความเป็นส่วนตัว 2. เผยแพร่สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ และรับผิดชอบต่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน และสังคม 3. รับฟังข้อเสนอแนะ และคำวิจารณ์จากผู้อื่น ทั้งในโลกความจริง และโลกเสมือนเกี่ยวกับสิ่งที่เล่าหรือที่นำเสนอ โดยเคารพความเห็นของผู้อื่น และนำไปประเด็นปัญหา สื่อสารและหาทางออกร่วมกันโดยสันติวิธี

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)			
	สมรรถนะที่ 1 การเลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศและดิจิทัล และเรียนรู้ทักษะเบื้องต้น ของการผลิตสื่อ	สมรรถนะที่ 2 การจัดการเวลาและ การควบคุมตนเอง	สมรรถนะที่ 3 การประเมินคุณค่าและ ความน่าเชื่อถือ	สมรรถนะที่ 4 การสร้างและเผยแพร่
ระดับ 4 คำอธิบาย				
เลือกใช้และจัดการเวลาในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม หลากหลาย เกิดประโยชน์ ทั้งต่อตนเองชุมชน สังคม ควบคุมการใช้ไม่ให้เกิดผลเสีย วิเคราะห์ วิพากษ์และประเมินความน่าเชื่อถือ จุดประสงค์ในการสร้างและบทบาทของสื่อ สารสนเทศอย่างรู้เท่าทัน และสามารถสร้าง เผยแพร่ สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม โดยรักษาความสัมพันธ์โลกความจริงและโลกเสมือน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศ และดิจิทัลเพื่อการสืบค้นและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้อย่างหลากหลาย เหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม ในระดับที่สูงขึ้น 2. บำรุงรักษาและปกป้องเครื่องมือสื่อสาร รวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง และดูแล แนะนำให้ครอบครัว คนใกล้ชิดปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลได้ 3. ศึกษาและคัดสรร แอปพลิเคชันร่วมสมัยเพื่อผลิตสื่อสร้างสรรค์ ประกอบภาพและเสียงที่สะท้อนคุณค่าที่สำคัญ เช่น สิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น การไม่เลือกปฏิบัติ โดยการคิด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเวลาและสถานที่ในการใช้ สร้างสรรค์ และนำเสนอสื่อสารสนเทศและดิจิทัลอย่างเหมาะสม มีเหตุมีผล และควบคุมตนเองในการใช้สื่อโดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม 2. รับและส่งต่อสารสนเทศที่หลากหลายรวมทั้งแสดงออกในสื่อออนไลน์อย่างมีสติรู้เท่าทันและเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น โดยการใคร่ครวญ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และใช้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกพื้นฐานและโลกออนไลน์ และสะพานที่เชื่อมต่อกัน 3. ยอมรับความแตกต่างทางความคิด และความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนและของนานาชาติที่เห็นในสื่อดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินประโยชน์และโทษที่พึงได้รับจากสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล โดยการวิเคราะห์ วิพากษ์ ใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างรอบด้าน เพื่อประกอบการพิจารณา 2. วิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า จุดประสงค์ และความซับซ้อนของสารสนเทศที่เข้าถึงในด้านที่มาของข้อมูลเป้าหมายในการผลิตสารสนเทศ ความเป็นเจ้าของสื่อ ลำดับเวลา เหตุการณ์แวดล้อมภาษาและอคติในการสื่อสาร รวมทั้งความสอดคล้องสมเหตุสมผล โดยให้การสอบถามเปรียบเทียบ สารสนเทศกับสื่อหลากหลายชนิดในประเด็นเดียวกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างสรรค์สื่อ ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อตนเอง ชุมชน หรือสังคม ด้วยการพูด การใช้ ภาพกราฟฟิกและงานเขียน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือแอปพลิเคชันอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงเรื่อง การละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิ ความเป็นส่วนตัว 2. เผยแพร่สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ และสำนึกสากลสะท้อนการมองรอบด้าน และรับผิดชอบต่อ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน และสังคม

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy)			
	สมรรถนะที่ 1 การเลือกใช้เครื่องมือ สื่อสารสนเทศและดิจิทัล และเรียนรู้ทักษะเบื้องต้น ของการผลิตสื่อ	สมรรถนะที่ 2 การจัดการเวลาและ การควบคุมตนเอง	สมรรถนะที่ 3 การประเมินคุณค่าและ ความน่าเชื่อถือ	สมรรถนะที่ 4 การสร้างและเผยแพร่
	อย่างถ้อยถนและใช้ข้อมูล หลากหลายด้าน		3. ตัดสินใจเชื่อถือ ปฏิบัติตาม หรือ ใช้สารสนเทศ อย่างมีเหตุผล รู้เท่าทัน โดยการวิเคราะห์ ข้อมูลจริง ข้อมูลเท็จ ข้อมูล บิดเบือน หรือข้อมูลที่มุ่งร้าย ในโลกออนไลน์ และอันตราย หลากหลายชนิดในโลกออนไลน์ ที่ใช้เทคนิควิธีแตกต่างกัน รวมทั้งเข้าใจผลกระทบของ สื่อสารสนเทศที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมด้วยความเคารพ และมีเหตุผล	3. รับฟังข้อเสนอแนะและ คำวิจารณ์จากผู้อื่น รวมทั้ง เสนอแนะ และวิจารณ์ข้อมูล สารสนเทศ ทั้งในโลกความจริง และโลกเสมือน โดยเคารพ ความเห็นของผู้อื่นและ ประเมินผลที่เกิดขึ้นเพื่อ การปรับปรุง สื่อสารและหา ทางออกร่วมกันโดยสันติวิธี

5. สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร (Communication)

สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร (Communicative competency) หมายถึง ความสามารถในการรับสาร การส่งสาร และ การแลกเปลี่ยน/ถ่ายทอดข้อมูล สารสนเทศ ประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ได้ถูกต้องตามโครงสร้างและกฎเกณฑ์ทางภาษาด้วยวัจนภาษา รวมถึงการใช้ อวัจนภาษาในการสื่อสาร ผ่านสาร/ข้อความ/ ภาพ/สัญลักษณ์ และสามารถเลือกเนื้อหาและกลวิธีในการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมตามระดับ การสื่อสาร บริบท สังคม วัฒนธรรม บนฐานคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจความต้องการในการสื่อสารของตนเอง และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น สื่อสารได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับกาลเทศะ เกิดความราบรื่น สื่อสาร อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองในด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และก่อประโยชน์แก่สังคม รวมถึงเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
ระดับ 1 คำอธิบาย	สามารถรับสารที่ได้รับในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านการฟัง การดู การอ่าน โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ ในการแปลความ สรุปลงใจความสำคัญ รู้จักรูปแบบของสารที่มีความหลากหลาย เลือกรับสารที่สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง และเป็นประโยชน์ เข้าใจความคิดและพฤติกรรมของบุคคลหรือเข้าใจเรื่องราวที่มีความหลากหลาย ลำดับเหตุการณ์ที่ดำเนินไปในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เข้าใจความแตกต่างของการแสดงสีหน้า ท่าทาง อากัปกริยา น้ำเสียง แววตา อารมณ์ ความรู้สึก ของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอของผู้อื่นที่มีความแตกต่างจากความคิดของตนเอง สนใจรับสารในบริบทต่าง ๆ บนฐานคุณธรรม มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ รู้จักสำรวจความเข้าใจจากการรับสารของตนเอง เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทั้งในแง่ของความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน	สามารถพูดหรือเขียนหรือถ่ายทอดสารในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยวจนภาษาร่วมกับ อวจนภาษาที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่มีความแตกต่างกันได้ สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารความต้องการ ความคิด ความรู้สึกของตนเองได้ ส่งสารได้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความต้องการของตนเองในการส่งสาร สังเกตความเหมาะสมของการสื่อสารที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ ทดลองใช้วิธีการส่งสารใหม่ ๆ เมื่อกลวิธีที่เลือกใช้ไม่เหมาะสม มีมารยาทในการส่งสาร เลือกข้อมูลและกลวิธีส่งสารโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลอื่นในด้านวัย เพศ และกาลเทศะ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้ภาษาในการสื่อสารในทางสร้างสรรค์ และเหมาะสมกับวัย เพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคลและหลีกเลี่ยง	สามารถแลกเปลี่ยนสารด้วยการฟัง-พูด อ่าน-เขียน ทั้งคำ ข้อความ ภาพ กราฟิก ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบเผชิญหน้าหรือไม่เผชิญหน้า หรือในรูปแบบออนไลน์ ทั้งการสื่อสารแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา ในระหว่างสื่อสารกับคู่สนทนา ในการสนทนากลุ่มย่อย การสนทนากลุ่มใหญ่ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทการสื่อสารเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคล การลดความขัดแย้ง หรือเพื่อการพัฒนาตนเองได้ มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม รู้จักสังเกตพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ ระหว่างการสนทนาสื่อสาร ปรับบทสนทนาเพื่อให้สถานการณ์การสื่อสารราบรื่น มีมารยาทในการสื่อสาร ให้ความสนใจต่อคู่สนทนา ปรับพฤติกรรมการสื่อสารให้

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	และนำไปใช้พัฒนาตนเองและบริบทใกล้ตัวได้	วิธีการส่งสารที่อาจสร้างความเข้าใจผิดหรือความขัดแย้งระหว่างกัน ส่งสารด้วยความซื่อสัตย์ ไม่บิดเบือนข้อมูล หลีกเลี่ยงการส่งสารที่ผิดศีลธรรม จริยธรรม มีอิสระทางความคิดในการส่งสารผ่านการพูด การเขียน ทางช่องทางต่าง ๆ บนฐานของคุณธรรม ศีลธรรม	สอดคล้องได้ตามบริบทและสอดคล้องกับระดับของผู้ส่งสาร/หรือผู้ฟัง/ผู้รับสาร โดยคำนึงถึงคุณธรรม
ระดับ 2 คำอธิบาย			
ความสามารถในการรับสาร การส่งสาร และการแลกเปลี่ยน/ถ่ายทอดข้อมูล ประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ได้ถูกต้องตามโครงสร้างและกฎเกณฑ์ทางภาษาด้วย วจนภาษา รวมถึงการใช้วจนภาษาในการสื่อสาร โดยใช้ความสามารถในการตีความ วิเคราะห์ ทำความเข้าใจที่มีต่อสาร เลือกเนื้อหาและกลวิธีในการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมตามระดับการสื่อสาร บริบท สังคม วัฒนธรรม บนฐานคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจในความต้องการในการสื่อสารของตนเอง และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของผู้อื่นที่มีความแตกต่างจากความคิดของตนเอง	สามารถรับรู้ ตีความสารที่ได้รับในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านการฟัง การดู การอ่าน โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ ในการแปลความ ตีความ สรุปใจความสำคัญ วิเคราะห์ ประเมินความน่าเชื่อถือและคุณค่าของสารที่ได้รับ เลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการรับสารได้สอดคล้องกับรูปแบบของสารและเป้าหมายในการฟัง การดู หรือ การอ่าน ตีความสาร/พฤติกรรม และ ทำความเข้าใจความคิด มุมมอง อารมณ์ ความรู้สึก และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารที่มีความหลากหลาย จากภาษาพูด/หรือภาษาเขียน ร่วมกับการแสดงสีหน้า ท่าทาง อากัปกริยา น้ำเสียง แววตา	สามารถพูดหรือเขียนหรือถ่ายทอดสารในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยวจนภาษาร่วมกับ วจนภาษาที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการส่งสารที่มีความแตกต่างกันได้ เข้าใจความแตกต่างระหว่างสารที่ส่งผ่าน ภาษาพูดและภาษาเขียน สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสื่อสาร (ระหว่างบุคคล กลุ่มย่อย สาธารณชน) เห็นความสำคัญของการส่งสารเพื่อ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความคิดและพฤติกรรมของตนเอง ในการส่งสารที่อาจส่งผลต่อผู้อื่น สามารถ ประเมินความเหมาะสมของการสื่อสาร	สามารถแลกเปลี่ยนสารที่อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยการฟัง-พูด อ่าน-เขียน ทั้งคำ ข้อความ ภาพ กราฟิก ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบเผชิญหน้า หรือไม่เผชิญหน้า หรือในรูปแบบออนไลน์ทั้งการสื่อสารแบบ ประสานเวลาและไม่ประสานเวลา ในระหว่างสื่อสารกับคู่สนทนา ในการสนทนา กลุ่มย่อย การสนทนาดังกล่าว หรือ การสนทนาในที่สาธารณะ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทการสื่อสารเป็นทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสารได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยน ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ประโยชน์ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน การสร้างความเข้าใจ

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
<p>สื่อสารได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับกาลเทศะ เกิดความราบรื่น ประเมินความเหมาะสมของการสื่อสารของตน และปรับปรุงการสื่อสารให้มีคุณภาพ สื่อสารอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ในด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และก่อประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>อารมณ์ ความรู้สึก เพื่อทำความเข้าใจความหมายและวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร ระบุและจำแนกวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับที่มีความแตกต่างกันได้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของช่วงวัยและเพศของแต่ละบุคคล รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของผู้อื่นที่มีความแตกต่างจากความคิดของตนเอง ประเมินความเหมาะสมของสารที่ได้รับในบริบทต่าง ๆ บนฐานคุณธรรม จริยธรรม เห็นความสำคัญของการรับสารเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ รู้จักสำรวจความเข้าใจจากการรับสารของตนเอง ใช้ประโยชน์จากการรับสารทั้งในด้านความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน และนำประโยชน์และคุณค่าจากสารที่ได้รับไปใช้พัฒนาตนเองและบริบทใกล้ตัวได้</p>	<p>ที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ สามารถพิจารณาและประเมินความเหมาะสมของสารที่ส่งบนฐานของคุณธรรม มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ มีความรับผิดชอบต่อการส่งสารเมื่อกลวิธีที่เลือกใช้ไม่เหมาะสม มีมารยาทในการส่งสาร คำนึงถึงความแตกต่างของบริบททางวัฒนธรรม ไม่ยึดความคิดและความเชื่อของตนเป็นสำคัญ เลือกข้อมูลและกลวิธีส่งสารโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในด้านวัย เพศ และกาลเทศะ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้ภาษาในการสื่อสารในทางสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและหลีกเลี่ยงวิธีการส่งสารที่อาจสร้างความเข้าใจผิดหรือความขัดแย้งระหว่างกัน ส่งสารด้วยความซื่อสัตย์ ไม่บิดเบือนข้อมูล หลีกเลี่ยงการส่งสารที่ผิดศีลธรรม จริยธรรม มีอิสระทางความคิดในการส่งสารผ่านการพูด การเขียน ทางช่องทางต่าง ๆ บนฐานของคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และจารีตอันดีงาม</p>	<p>ซึ่งกันและกัน การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคล การลดความขัดแย้ง หรือเพื่อการพัฒนาตนเองได้ มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม รู้จักสังเกตพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ ระหว่างการสนทนาสื่อสาร ปรับบทสนทนาเพื่อให้สถานการณ์การสื่อสารราบรื่น มีมารยาทในการสื่อสาร ให้ความสนใจและให้เกียรติต่อคู่สนทนา รู้จักควบคุมอารมณ์ระหว่างการสื่อสารที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือความต้องการของตนเอง ปรับพฤติกรรมการสื่อสารให้สอดคล้องกับระดับของผู้ส่งสาร/หรือผู้ฟัง/ผู้รับสารโดยคำนึงถึงคุณธรรม ศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่พึงาม</p>

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
ระดับ 3 คำอธิบาย	<p>สามารถรับรู้ ตีความสารที่ได้รับในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านการฟัง การดู การอ่าน โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในการประมวลใจความสำคัญ วิเคราะห์ ประเมินความน่าเชื่อถือและคุณค่าของสารที่ได้รับ โดยเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการรับสาร ได้สอดคล้องกับรูปแบบของสารและเป้าหมายในการฟัง การดู หรือการอ่าน ตีความสาร/พฤติกรรม และทำความเข้าใจความคิด มุมมอง อารมณ์ ความรู้สึก และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารที่มีความหลากหลาย จากภาษาพูด/หรือภาษาเขียน ร่วมกับการแสดงสีหน้า ท่าทาง อากัปกริยา น้ำเสียง ความหมายและวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารระบุและจำแนกวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับที่มีความแตกต่างกันได้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม รับสารโดยปราศจากอคติ ไม่ยึดความคิด และความรู้สึกของตนเองอาจส่งผลต่อผู้อื่นระหว่างการสื่อสารได้ สื่อสารได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับกาลเทศะ เกิดความราบรื่น ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสื่อสารของตน</p>	<p>สามารถพูดหรือเขียนหรือถ่ายทอดสารในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยวจนภาษาร่วมกับอวัจนภาษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของสารที่มีความแตกต่างกันได้ เข้าใจความแตกต่างระหว่างสารที่ส่งผ่านภาษาพูดและภาษาเขียน สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสื่อสาร (ระหว่างบุคคล กลุ่มย่อย สาธารณชน) เห็นความสำคัญของการส่งสาร เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความคิดและพฤติกรรมของตนเอง ในการส่งสารที่อาจส่งผลต่อผู้อื่น สามารถประเมินความเหมาะสมของการสื่อสารที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ และปรับพฤติกรรม การสื่อสารให้สอดคล้องได้ตามบริบทและ สอดคล้องกับผู้ฟัง/ผู้รับสารได้ สามารถพิจารณาและประเมินความเหมาะสมของสารที่ส่งบนฐานของคุณธรรม จริยธรรม มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคล</p>	<p>สามารถแลกเปลี่ยนสารที่อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยการฟัง-พูด อ่าน-เขียน ทั้งคำ ข้อความ ภาพ กราฟิก ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบเผชิญหน้า หรือไม่เผชิญหน้า หรือในรูปแบบออนไลน์ทั้งการสื่อสารแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา ในระหว่างสื่อสารกับคู่สนทนา ในการสนทนา กลุ่มย่อย การสนทนากลุ่มใหญ่ หรือการสนทนาในที่สาธารณะ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทการสื่อสารเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคล การลดความขัดแย้ง หรือเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมได้ มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมระหว่างสนทนาสื่อสาร ปรับบทสนทนาและอารมณ์ความรู้สึกในการสื่อสารเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างสนทนาได้</p>

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
และปรับปรุงการสื่อสารให้มีคุณภาพสื่อสารอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเองในด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และก่อก่อประโยชน์แก่สังคม และประเทศชาติ รวมถึงเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นในบริบทวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ประเมินความเหมาะสมของสารที่ได้รับในบริบทต่าง ๆ บนฐานคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการรับสารเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ รู้จักสำรวจความเข้าใจและพฤติกรรม การรับสารของตนเอง สามารถใช้ประโยชน์จากการรับสารทั้งในแง่ของความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน และนำประโยชน์และคุณค่าจากสารที่ได้รับไปใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้	อื่น ๆ มีความรับผิดชอบต่อการส่งสารเมื่อกลวิธีที่เลือกใช้ไม่เหมาะสมหรือขาดประสิทธิภาพ มีมารยาทในการส่งสารสื่อสารบนฐานของความแตกต่าง คำนึงถึงความแตกต่างของบริบททางวัฒนธรรม ไม่ยึดความคิดและความเชื่อของตนเป็นสำคัญ เลือกข้อมูลและกลวิธีส่งสารโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กาลเทศะ บริบทสังคมและวัฒนธรรม เคารพความคิดเห็นที่มีความหลากหลาย ใช้ภาษาในการสื่อสารในทางสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคลและหลีกเลี่ยงวิธีการส่งสารที่อาจสร้างความเข้าใจผิดหรือความขัดแย้งระหว่างกัน ให้ความสำคัญกับทุกคนในการสื่อสารอย่างเท่าเทียม ส่งสารด้วยความซื่อสัตย์ ไม่บิดเบือนข้อมูล หลีกเลี่ยงการส่งสารที่ผิดศีลธรรม จริยธรรม มีอิสระทางความคิดในการส่งสารผ่านการพูด การเขียน ทางช่องทางต่าง ๆ บนฐานของคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และจารีตอันดีงาม	มีมารยาทในการสื่อสาร ให้ความสนใจและให้เกียรติต่อคู่สนทนา รู้จักควบคุมอารมณ์ระหว่างการสื่อสารที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือความต้องการของตนเอง ปรับพฤติกรรมสื่อสารให้สอดคล้องได้ตามบริบทและสอดคล้องกับระดับของผู้ส่งสาร/หรือผู้ฟัง/ผู้รับสารโดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีที่ดีงาม

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
ระดับ 4 คำอธิบาย	<p>สามารถรับรู้ ตีความสารที่ได้รับในรูปแบบที่หลากหลาย ผ่านการฟัง การดู การอ่าน โดยใช้ความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ และแหล่งข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือในการประมวลใจความสำคัญ วิเคราะห์ ประเมินความน่าเชื่อถือและคุณค่าของสารที่ได้รับ โดยเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการรับสาร ให้สอดคล้องกับรูปแบบของสารและเป้าหมายในการฟัง การดู หรือการอ่าน ตีความสาร/พฤติกรรม และทำความเข้าใจความคิด มุมมอง อารมณ์ ความรู้สึก และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารที่มีความหลากหลายจากภาษาพูด/หรือภาษาเขียน ร่วมกับการแสดงสีหน้า ท่าทาง อากัปกริยา น้ำเสียง แววตา อารมณ์ ความรู้สึก เพื่อทำความเข้าใจความหมายและวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร ระบุและจำแนกวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับที่มีความแตกต่างกันได้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม รับสารโดยปราศจากอคติ ไม่ยึดความคิด และความเชื่อของตนเป็นสำคัญ ระบุสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการรับสารและกำจัด</p>	<p>สามารถพูดหรือเขียนหรือถ่ายทอดสารในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยวจนภาษาร่วมกับอวจนภาษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของสารที่มีความแตกต่างกันได้ เข้าใจความแตกต่างระหว่างสารที่ส่งผ่านภาษาพูดและภาษาเขียน สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการสื่อสาร (ระหว่างบุคคล กลุ่มย่อย สาธารณชน) เลือกใช้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือในการสนับสนุนข้อความ/สาร ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งสารเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจและตระหนักในความคิดและพฤติกรรมของตนเองในการส่งสารที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่น สามารถประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการสื่อสารที่เกิดขึ้นในบริบทต่าง ๆ และปรับพฤติกรรมการสื่อสารให้สอดคล้องได้ตามบริบทและสอดคล้องกับผู้ฟัง/ผู้รับสารได้ สามารถพิจารณาและประเมินความเหมาะสมของสารที่ส่งบนฐาน</p>	<p>สามารถแลกเปลี่ยนสารที่อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยการฟัง-พูด อ่าน-เขียน ทั้งคำ ข้อความ ภาพ กราฟิก ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบเผชิญหน้า หรือไม่เผชิญหน้า หรือในรูปแบบออนไลน์ทั้งการสื่อสารแบบประสานเวลา และไม่ประสานเวลา ในระหว่างสื่อสารกับคู่สนทนา ในการสนทนากลุ่มย่อย การสนทนากลุ่มใหญ่ หรือการสนทนาในที่สาธารณะ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทการสื่อสารได้ตอบเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคล การลดความขัดแย้ง หรือเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมได้ มีความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ ระหว่างการสนทนาสื่อสาร ปรับบทบาทสนทนาและอารมณ์ความรู้สึกในการสื่อสารเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างการสนทนาได้</p>

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
ให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ สื่อสารอย่างมี วิจารณญาณและสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองในด้าน สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และก่อประโยชน์ แก่สังคม ประเทศ นานาชาติ รวมถึงเพื่อสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นในบริบทวัฒนธรรม ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	อุปสรรคดังกล่าวเพื่อให้การรับสารเกิด ประสิทธิภาพ ประเมินความเหมาะสม ของสารที่ได้รับในบริบทต่าง ๆ บนฐาน คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญ ของการรับสารเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีความฉลาดทางอารมณ์ และสังคม เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมและ อารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ สำรวจความเข้าใจ และพฤติกรรมการรับสารของตนเองอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทั้งในแง่ ของความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน และนำประโยชน์และคุณค่าจากสารที่ได้ รับเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่เพื่อ ใช้พัฒนาตนเองและสังคมได้	ของคุณธรรม จริยธรรม มีความฉลาด ทางอารมณ์และสังคม เข้าใจพฤติกรรม ทางสังคมและอารมณ์ของบุคคลอื่น ๆ มีความรับผิดชอบต่อการส่งสาร เมื่อกลวิธี ที่เลือกใช้ไม่เหมาะสมหรือขาดประสิทธิภาพ และนำข้อมูลป้อนกลับมาใช้ปรับปรุง การสื่อสารในโอกาสต่อไป มีมารยาทในการ ส่งสาร สื่อสารบนฐานของความแตกต่าง คำนึงถึงความแตกต่างของภูมิหลัง ประสบการณ์ บริบททางวัฒนธรรม ส่งสาร โดยปราศจากอคติ ไม่ยึดความคิดและ ความเชื่อของตนเป็นสำคัญ เลือกข้อมูล และกลวิธีส่งสารโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล กาลเทศะ บริบทสังคมและ วัฒนธรรม ยอมรับการตีความสารที่อาจ แตกต่างกันไปตามผู้รับสารและเคารพ ความคิดเห็นที่มีความหลากหลาย ใช้ภาษา ในการสื่อสารในทางสร้างสรรค์ เพื่อสร้าง ความเข้าใจและสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล และหลีกเลี่ยงวิธีการส่งสารที่อาจสร้าง ความเข้าใจผิดหรือความขัดแย้งระหว่างกัน ให้ความสำคัญกับทุกคนในการสื่อสาร อย่างเท่าเทียม ส่งสารด้วยความซื่อสัตย์	มีมารยาทในการสื่อสาร ให้ความสนใจและ ให้เกียรติต่อคู่สนทนา รู้จักควบคุมและ จัดการกับอารมณ์ระหว่าง การสื่อสาร ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือความต้องการ ของตนเอง สามารถประเมินความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสื่อสารที่เกิดขึ้น ในบริบทต่าง ๆ และปรับพฤติกรรมการ สื่อสารให้สอดคล้องได้ตามบริบทและ สอดคล้องกับระดับของผู้ส่งสาร/หรือผู้ฟัง/ ผู้รับสารโดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีที่ดีงาม

ระดับ	สมรรถนะการสื่อสาร (Communicative competency)		
	สมรรถนะที่ 1 การรับสาร	สมรรถนะที่ 2 การส่งสาร	สมรรถนะที่ 3 การแลกเปลี่ยน/สนทนา
		<p>ไม่บิดเบือนข้อมูล หลีกเลี่ยงการส่งสารที่ผิดศีลธรรม จริยธรรม มีอิสระทางความคิด</p> <p>ในการส่งสารผ่านการพูด การเขียน</p> <p>ทางช่องทางต่าง ๆ บนฐานของคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และจารีตอันดีงาม</p>	

6. สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) หมายถึง ความสามารถในการร่วมกันทำงานตามบทบาทเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน อีกทั้งส่งเสริม บ่มเพาะความสัมพันธ์ทางบวก โดยผู้เกี่ยวข้องตระหนักในการสนับสนุน แบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิด พร้อมสนับสนุนเกื้อกูลกันทุกด้าน นอกจากนี้ต้อง ใส่ใจในการประสานความคิด ประนีประนอม เสนอทางเลือกและแนวปฏิบัติที่ทุกฝ่ายยอมรับ สร้าง และรักษาความสัมพันธ์ทางบวกกับสมาชิก

ภาวะผู้นำ เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถแก้ปัญหาและใช้มนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อชี้แนะแนวทางให้ไปสู่เป้าหมายและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้พัฒนาตนเองและนำจุดเด่นของแต่ละคนมาใช้ปฏิบัติงานในฐานะสมาชิกกลุ่มที่ดี เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)				
	สมรรถนะที่ 1 ภาวะผู้นำและการพัฒนา ตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	สมรรถนะที่ 3 กระบวนการทำงาน ร่วมกันแบบร่วมมือรวมพลัง	สมรรถนะที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ความสัมพันธ์	สมรรถนะที่ 5 การสร้างและรักษา
ระดับ 1 คำอธิบาย					
มีทักษะในการทำงานร่วมกัน โดยเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีมารยาทในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้การสนับสนุนหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่ชัดเจน รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ประเมินการทำงานร่วมกันเป็นระยะ ช่วยเหลือและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานกลุ่มด้วยสันติวิธี สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีเพื่อความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน	1. เป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มแสดงออกได้อย่างเหมาะสมตามวัย	1. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สนับสนุนหรือโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	1. ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และรับผิดชอบตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือกัน ประเมินการทำงานร่วมกันเป็นระยะ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	1. แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานกลุ่มด้วยสันติวิธี	1. สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มและยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)				
	สมรรถนะที่ 1 ภาวะผู้นำและการพัฒนา ตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	สมรรถนะที่ 3 กระบวนการทำงาน ร่วมกันแบบร่วมมือรวมพลัง	สมรรถนะที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ความสัมพันธ์	สมรรถนะที่ 5 การสร้างและรักษา
ระดับ 2 คำอธิบาย					
มีทักษะในการทำงานร่วมกัน โดยเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ไว้วางใจ เปิดใจ รับฟัง ยอมรับ และเคารพความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่าง ให้การสนับสนุนหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่ชัดเจน รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความใส่ใจ เต็มใจ พยายาม และช่วยเหลือกัน ประเมินการทำงานร่วมกันเป็นระยะ ปรับ ประสานความคิดและแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดี เพื่อความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน	1. เป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ไว้วางใจ	1. เปิดใจ รับฟัง ยอมรับ และเคารพความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่าง 2. สนับสนุนหรือโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	1. ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ มีความพยายามเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน อย่างเต็มใจช่วยเหลือกัน ประเมินการทำงานร่วมกัน เป็นระยะ เพื่อนำไปปรับปรุง ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	1. ปรับและประสานความคิดในการแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี	1. สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มให้ความไว้วางใจและยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)				
	สมรรถนะที่ 1 ภาวะผู้นำและการพัฒนา ตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	สมรรถนะที่ 3 กระบวนการทำงาน ร่วมกันแบบร่วมมือรวมพลัง	สมรรถนะที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ความสัมพันธ	สมรรถนะที่ 5 การสร้างและรักษา
ระดับ 3 คำอธิบาย					
มีทักษะในการทำงานร่วมกัน โดยเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง สร้างแรงจูงใจให้กลุ่ม เห็นคุณค่าในความสามารถที่แตกต่างกัน และนำจุดเด่นของแต่ละคน มาใช้ในการทำงาน เปิดใจ รับฟัง ยอมรับ และเคารพความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่าง สนับสนุนหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย กลุ่มที่มีกระบวนการทำงาน กลุ่มที่ชัดเจน รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ เต็มใจ ใฝ่ใจกัน ช่วยเหลือกัน สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดี มีความพยายามเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน กำกับและติดตามการทำงาน เป็นระยะ ประสานความคิด แก้ปัญหาในการทำงานกลุ่ม	1. เป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง สร้างแรงจูงใจให้กลุ่ม นำจุดเด่นของแต่ละคนมาใช้ในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	1. เปิดใจ รับฟัง ยอมรับ และเคารพความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างด้วยความจริงใจ 2. สนับสนุนหรือโต้แย้งความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	1. ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย กลุ่มที่ชัดเจน มีกระบวนการทำงาน กลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ มีความพยายามเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานอย่างเต็มที่ ช่วยเหลือกันและกัน กำกับและติดตามการทำงานเป็นระยะ วิเคราะห์และประเมินกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อนำไปปรับปรุง ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	1. ปรับและประสานความคิดในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีอย่างเต็มที่	1. สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในกลุ่ม ให้ความไว้วางใจและเห็นคุณค่าในความสามารถที่แตกต่างกันของสมาชิกด้วยความเต็มที่

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)				
	สมรรถนะที่ 1 ภาวะผู้นำและการพัฒนา ตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	สมรรถนะที่ 3 กระบวนการทำงาน ร่วมกันแบบร่วมมือรวมพลัง	สมรรถนะที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ความสัมพันธ์	สมรรถนะที่ 5 การสร้างและรักษา
และปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี วิเคราะห์และประเมินกระบวนการทำงานร่วมกันแล้วนำไปปรับปรุง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย					
ระดับ 4 คำอธิบาย					
มีทักษะในการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้พัฒนาตนเอง ใช้จุดเด่นและความสามารถของแต่ละคน มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกกลุ่มที่ดี ทำงานร่วมกันด้วยความไว้วางใจ เปิดใจ เคารพความคิดเห็นและมุมมองที่แตกต่าง ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่ชัดเจน รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ	1. เป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง สร้างแรงจูงใจให้กลุ่มนำจุดเด่นของแต่ละคนมาใช้ในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	1. เปิดใจ รับฟัง ยอมรับและเคารพความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างด้วยความจริงใจสนับสนุนข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีเหตุผล 2. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และบรรลุผลตามเป้าหมาย	1. ร่วมกันกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ ที่ชัดเจน มีกระบวนการทำงานกลุ่มที่สอดคล้องกับเป้าหมายและรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ มีความพยายามเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานอย่างเต็มที่ ช่วยเหลือกันและกัน ให้ความสำคัญกันและกัน กำกับและติดตามการทำงานเป็นระยะ วิเคราะห์และประเมินกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อนำไปปรับปรุงให้บรรลุตามเป้าหมาย	1. ปรับตัว ประสานความคิดและมีความตระหนักในคุณค่าของการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีอย่างสร้างสรรค์	1. สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในกลุ่ม ให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้วยการตระหนักในคุณค่าของสัมพันธภาพที่ดี เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ระดับ	สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)				
	สมรรถนะที่ 1 ภาวะผู้นำและการพัฒนา ตนเอง	สมรรถนะที่ 2 การสื่อสารที่มีประสิทธิผล	สมรรถนะที่ 3 กระบวนการทำงาน ร่วมกันแบบร่วมมือรวมพลัง	สมรรถนะที่ 4 การแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ความสัมพันธ์	สมรรถนะที่ 5 การสร้างและรักษา
เต็มใจ ใฝ่หาใจกัน ช่วยเหลือกัน มีความพยายามเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ประสานความคิด กำกับและติดตามการทำงานเป็นระยะ ตระหนักในคุณค่าของการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง แก้ปัญหาการทำงานกลุ่ม และปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์และประเมิน กระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อนำไปปรับปรุงให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด และรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ดี			ที่กำหนด เห็นคุณค่าของการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง		

7. สมรรถนะหลักด้านการเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness)

สมรรถนะหลักด้านพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizens with Global Mindedness) หมายถึง การเป็นพลเมืองที่ตระหนักในศักยภาพของตนเอง ศรัทธา และเชื่อเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลาย มีความรู้ ความสามารถเชิงการเมืองที่เอื้อให้สามารถอยู่ร่วมกันและปกครองกันเอง ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ สิทธิและเสรีภาพ ความเท่าเทียมและเป็นธรรม ความเป็นเหตุเป็นผล มีสำนึกการเป็นเจ้าของประเทศ ร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ปัญหา/ความขัดแย้งด้วยสันติวิธี หรือพัฒนาสร้างสรรค์สังคม โดยรวมร่วมกันในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ อาเซียนและโลก เห็นความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงที่ส่งผลถึงกันและกันทั้งหมด

ระดับ	สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness)				
	สมรรถนะที่ 1 การเป็นพลเมือง รู้เคารพสิทธิ	สมรรถนะที่ 2 การเป็นพลเมืองรับผิดชอบ ต่อบทบาทหน้าที่	สมรรถนะที่ 3 พลเมืองที่มี วิจรรณญาณ	สมรรถนะที่ 4 การเป็นพลเมือง มีส่วนร่วม	สมรรถนะที่ 5 การเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง
ระดับ 1 คำอธิบาย					
รู้จักและปกป้องสิทธิเสรีภาพ ของตนเอง เคารพสิทธิเสรีภาพ ของผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบและปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมตามบทบาท หน้าที่ของตนเอง เคารพต่อ สถาบันหลักของชาติ ติดตาม ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ ตนเอง ครอบครัว เพื่อนร่วม ชั้นเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่วนรวมต่าง ๆ ในระดับ ชั้นเรียนหรือโรงเรียน แก้ไข ปัญหาความขัดแย้งในชั้นเรียน อย่างมีเหตุผล	1. รู้จักและปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเอง เคารพสิทธิเสรีภาพของ ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อ ได้รับการร้องขอ (พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เพื่อน และครู) ใช้ของส่วนรวมอย่าง ระมัดระวัง	1. รับผิดชอบต่อและปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมตาม บทบาทหน้าที่ตนเอง เคารพต่อสถาบันหลัก ของชาติ ในฐานะสมาชิก ของครอบครัว ชั้นเรียน และโรงเรียน	1. ติดตามข้อมูลข่าวสาร และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ ตัวเอง ครอบครัว เพื่อน ร่วมชั้นเรียน และโรงเรียน อย่างเหมาะสม	1. มีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่วนรวมต่าง ๆ ในระดับ ชั้นเรียนหรือโรงเรียนที่ เหมาะสมตามวัย	1. หาทางออกร่วมกันกับเพื่อน และครู ในการแก้ปัญหา หรือความขัดแย้งใน ชั้นเรียนอย่างมีเหตุผล

ระดับ	สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness)				
	สมรรถนะที่ 1 การเป็นพลเมือง รู้เคารพสิทธิ	สมรรถนะที่ 2 การเป็นพลเมืองรับผิดชอบ ต่อบทบาทหน้าที่	สมรรถนะที่ 3 พลเมืองที่มี วิจารณญาณ	สมรรถนะที่ 4 การเป็นพลเมือง มีส่วนร่วม	สมรรถนะที่ 5 การเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง
ระดับ 2 คำอธิบาย					
<p>รู้จักและปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่น ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ ช่วยเหลือและแบ่งปันกับผู้อื่น รับผิดชอบและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร เข้าร่วมกิจกรรมและร่วมเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์</p> <p>หาทางออกร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา โดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตย</p>	<p>1. รู้จักและปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกายและวาจา ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อได้รับการร้องขอหรือเมื่อเห็นว่าต้องการความช่วยเหลือ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม</p>	<p>1. รับผิดชอบต่อและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา ตลอดจนแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความเข้าใจ เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ ในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>	<p>1. ติดตามข่าวสาร และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ สถานการณ์ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ</p>	<p>1. เข้าร่วมกิจกรรมและร่วมเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ระดับโรงเรียนหรือชุมชนที่เหมาะสมตามวัย โดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้น</p>	<p>1. หาทางออกร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง หรือทบทวนกฎ ระเบียบ กติกา ในชั้นเรียน อย่างมีเหตุผล โดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตย</p>

ระดับ	สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness)				
	สมรรถนะที่ 1 การเป็นพลเมือง รู้เคารพสิทธิ	สมรรถนะที่ 2 การเป็นพลเมืองรับผิดชอบ ต่อบทบาทหน้าที่	สมรรถนะที่ 3 พลเมืองที่มี วิจารณญาณ	สมรรถนะที่ 4 การเป็นพลเมือง มีส่วนร่วม	สมรรถนะที่ 5 การเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง
ระดับ 3 คำอธิบาย					
รู้จักและปกป้องสิทธิเสรีภาพ ของตนเอง และผู้อื่น ให้เกียรติ พยายามเข้าใจ เข้าใจช่วยเหลือ ผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ เคารพ และปฏิบัติตนตามกฎหมาย ทางสังคม มีความรับผิดชอบต่อ บทบาทหน้าที่พลเมือง ประชาธิปไตย ติดตามและ ประเมินความถูกต้องและ น่าเชื่อถือของข้อมูล ริเริ่มและ มีส่วนร่วมทางสังคมในประเด็น ที่สนใจด้วยจิตสาธารณะ กระตือรือร้นในการหาทางออก ร่วมกันเกี่ยวกับประเด็น ปัญหา โดยคำนึงถึงความ เท่าเทียมเป็นธรรม ด้วยสันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย	1. รู้จักและปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและ ผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทั้งทางร่างกาย วาจา และ ความสัมพันธ์ ให้เกียรติ (พยายาม) เข้าอกเข้าใจ (Empathy) ช่วยเหลือ ผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ	1. เคารพและปฏิบัติตนตาม กฎ กติกา ข้อตกลง และ กฎหมายอย่างเหมาะสม ตามบทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบ ตลอดจน แนวปฏิบัติตามวิถี วัฒนธรรมที่มีความ หลากหลายด้วยความเข้าใจ ในฐานะพลเมืองใน ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	1. ติดตามและประเมิน ความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ของข้อมูลข่าวสารที่ เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และ ประเด็นปัญหาของท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และ ประชาคมโลก	1. ริเริ่มและมีส่วนร่วมทาง สังคมในประเด็นที่สนใจ ด้วยจิตสาธารณะ (Public Mind) โดยคำนึง ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประชาคมโลก	1. กระตือรือร้นในการหา ทางออกร่วมกันเกี่ยวกับ ประเด็นปัญหาของ ท้องถิ่น ภูมิภาค และ ประชาคมโลก โดยคำนึงถึง ความเท่าเทียมเป็นธรรม ด้วยสันติวิธีและวิถี ประชาธิปไตย

ระดับ	สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness)				
	สมรรถนะที่ 1 การเป็นพลเมือง รู้เคารพสิทธิ	สมรรถนะที่ 2 การเป็นพลเมืองรับผิดชอบ ต่อบทบาทหน้าที่	สมรรถนะที่ 3 พลเมืองที่มี วิจารณญาณ	สมรรถนะที่ 4 การเป็นพลเมือง มีส่วนร่วม	สมรรถนะที่ 5 การเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง
ระดับ 4 คำอธิบาย					
ยึดมั่นในหลักสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกาทางสังคม มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่พลเมืองประชาธิปไตย ยอมรับความแตกต่างหลากหลาย ใช้วิจารณญาณในการติดตามสถานการณ์และประเด็นปัญหา ริเริ่มและมีส่วนร่วมทางสังคมในประเด็นที่หลากหลายด้วยจิตสาธารณะและสำนึกสากล กระตือรือร้นในการร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกเกี่ยวกับประเด็นปัญหาของท้องถิ่น ด้วยความเชื่อมั่นในสังคมที่เท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และแนวทางสันติวิธี	1. เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ตระหนักในสิทธิเสรีภาพของตนเอง ช่วยเหลือ ให้เกียรติ และเข้าอกเข้าใจผู้อื่น (Empathy) บนพื้นฐานของการพึ่งพอกัน โดยปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-Discrimination) เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	1. เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา และกฎหมาย ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างหลากหลายของสังคมไทยและประชาคมโลก	1. ใช้วิจารณญาณในการติดตามสถานการณ์ บ้านเมือง นโยบายภาครัฐ การเคลื่อนไหวทางการเมืองของพลเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ รวมทั้งประเด็นปัญหาในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประชาคมโลก	1. ริเริ่มและมีส่วนร่วมทางสังคมในประเด็นที่หลากหลายด้วยจิตสาธารณะ (Public Mind) และสำนึกสากล (Global Mindedness) โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นทั้งในระดับชุมชน สังคม และประชาคมโลก	1. กระตือรือร้นในการร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เกี่ยวกับประเด็นปัญหาของท้องถิ่น ภูมิภาค และประชาคมโลก ด้วยความเชื่อมั่นในสังคมที่เท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และแนวทางสันติวิธี

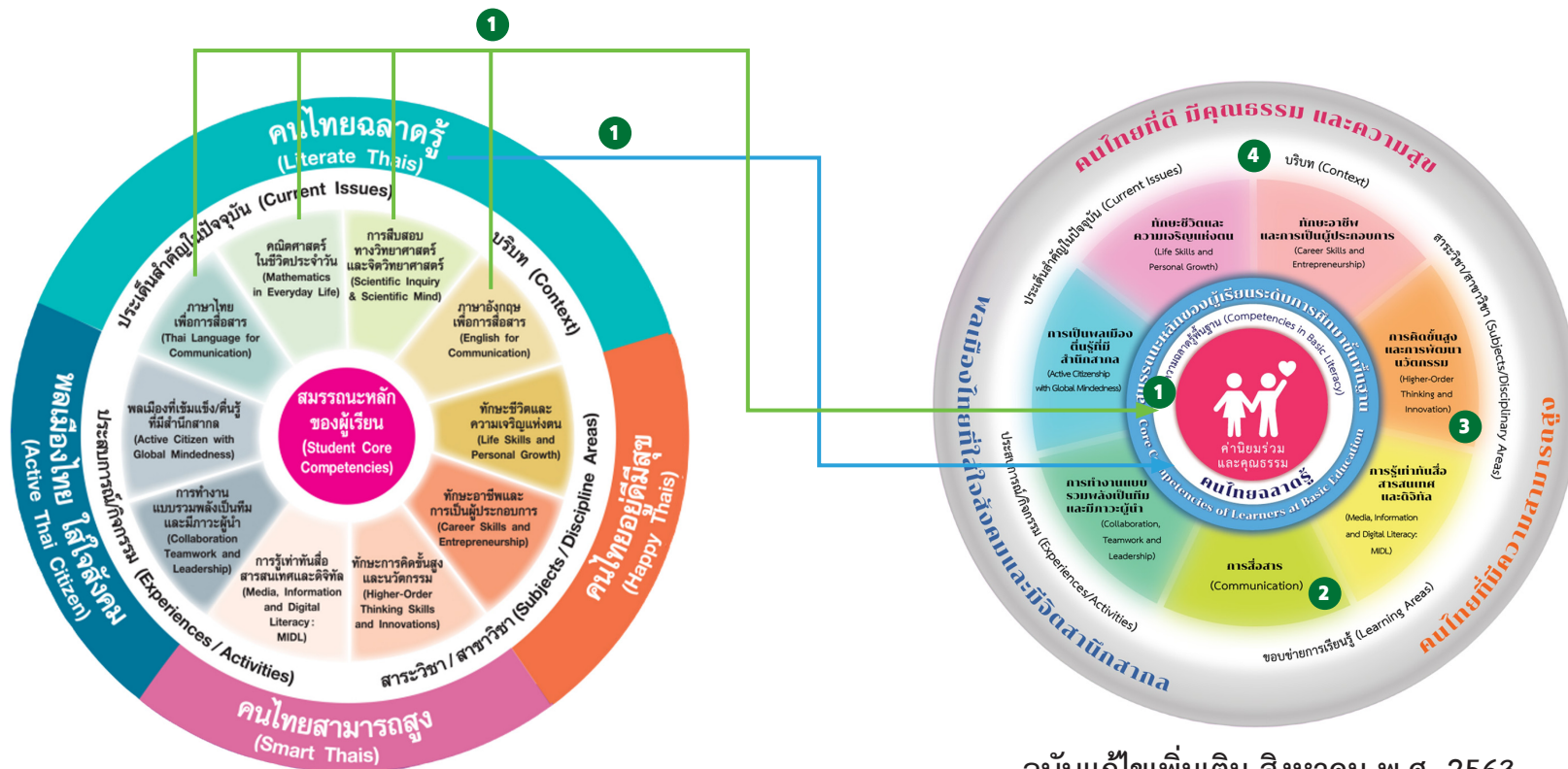

ภาคผนวก

การเปรียบเทียบกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฉบับเผยแพร่ พ.ศ. 2562 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สิงหาคม พ.ศ. 2563

ในช่วงกลางปี 2562 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการเผยแพร่กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรากฏสมรรถนะหลัก 10 ประการดังแสดงตามแผนภาพซ้ายมือ และได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาเรื่อยมาจนในขณะนี้ได้ภาพกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนที่ใช้ในเอกสารฉบับนี้ดังแสดงในภาพขวามือ ซึ่งนอกจากรายละเอียดคำอธิบายของแต่ละสมรรถนะแล้ว ทั้งสองภาพมีความแตกต่างกันในประเด็นหลักดังต่อไปนี้

ฉบับเผยแพร่ พ.ศ. 2562

ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สิงหาคม พ.ศ. 2563

ในภาพรวม เมื่อพิจารณาความครบถ้วนขององค์ประกอบต่าง ๆ พบว่า ยังคงมีองค์ประกอบและสมรรถนะต่าง ๆ ครบถ้วนตามเดิม โดยนอกจากการแก้ไขในรายละเอียดในคำอธิบายของแต่ละสมรรถนะตามประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการสำรวจและการวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้กรอบสมรรถนะแล้ว ในครั้งนี้ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเชิงโครงสร้างการจัดกลุ่มสมรรถนะในภาพรวมและการนำเสนอเพื่อสื่อความให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในประเด็นหลักดังนี้

1. จัดกลุ่มสมรรถนะเป็น 2 กลุ่มหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับการนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy) ซึ่ง ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ประการ ได้แก่ (1) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication) (2) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication) (3) คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life) และ (4) การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind) ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของความฉลาดรู้ (Literacy) และมีลักษณะใกล้เคียงกับสมรรถนะเฉพาะ (specific competency) หรือมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระในศาสตร์สาขาวิชานั้น (content - related) ซึ่งสมรรถนะหรือความฉลาดรู้เหล่านี้ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 สมรรถนะหลักสำคัญ 7 ประการ ได้แก่ (1) ทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth) (2) ทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) (3) การคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรม (Higher - Order Thinking Skills and Innovation Development) (4) การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy) (5) การสื่อสาร (Communication) (6) การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) และ (7) การเป็นพลเมืองตื่นรู้ที่มีสำนึกสากล (Active Citizenship with Global Mindedness) ซึ่งเป็นสมรรถนะหลักที่สำคัญจำเป็นต้องพัฒนาแก่ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีลักษณะเป็นสมรรถนะทั่วไปหรือสมรรถนะที่เป็นแกน (Generic/ Core Competency)

ดังนั้น ในการนำเสนอภาพของกรอบสมรรถนะฉบับปรับปรุงนี้ จึงได้นำสมรรถนะทั้ง 4 ประการในความฉลาดรู้พื้นฐานมาหลอมรวมกันไว้ในวงพื้นที่สีขาวด้านในเพื่อสื่อความถึงการเป็นสมรรถนะพื้นฐานในการเรียนรู้และการพัฒนาสมรรถนะหลักอื่น ๆ ของผู้เรียน และย้ายคุณลักษณะ คนไทยฉลาดรู้มาไว้ในพื้นที่เดียวกันเพื่อให้เห็นว่าสมรรถนะทั้ง 4 ประการในความฉลาดรู้พื้นฐานนี้ นำไปสู่การสร้างคุณลักษณะคนไทยฉลาดรู้

2. ปรับแก้ไขเพิ่มเติมสมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร ให้มีลักษณะเป็นสมรรถนะทั่วไป (Generic Competency) ที่มีความครอบคลุมการสื่อสารในทุกภาษา ไม่ยึดติดกับสาระหรือศาสตร์ภาษาใดภาษาหนึ่ง เป็นสมรรถนะการสื่อสารที่สามารถพัฒนาและใช้ได้ในทุกภาษา ซึ่งกล่าวได้ว่ายังคงมีความครอบคลุมสมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และสมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่มีอยู่ในกรอบสมรรถนะเดิม

3. ขยายขอบข่ายสมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูงและการพัฒนานวัตกรรมให้ครอบคลุมสมรรถนะหลักที่มีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันโดยตรง คือ สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน และสมรรถนะหลักการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ ที่มีอยู่ในกรอบสมรรถนะเดิม และเพิ่มเติมให้ครอบคลุมการคิดและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น อาทิ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking Process) การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)

4. ปรับการนำเสนอภาพกรอบสมรรถนะโดยนำสมรรถนะหลักที่มีความสำคัญจำเป็นกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุข มาไว้ด้านบน ให้เด่นชัดยิ่งขึ้นซึ่งได้แก่ สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน และสมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถอยู่รอด ดำรงชีพได้ และเป็นคนไทยที่ดี มีคุณธรรม และความสุข แล้วจัดเรียงลำดับสมรรถนะที่มีความสัมพันธ์กันใหม่ให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องยิ่งขึ้น ตลอดจนนำข้อความค่านิยมร่วมและคุณธรรมให้มาปรากฏเด่นชัดที่พื้นที่แกนกลางสีชมพูเข้มเพื่อสื่อความว่าสมรรถนะหลักทั้งหมดเหล่านี้อยู่บนพื้นฐานของการมีค่านิยมร่วมและคุณธรรม ซึ่งถือเป็นแก่นแกนสำคัญของความเป็นมนุษย์และการพัฒนาผู้เรียน ทั้งหมดนี้ เพื่อสื่อภาพความเป็นคนไทยและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการมีสมรรถนะหลักที่สำคัญจำเป็นของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสัมพันธ์ของกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ในรูปแบบของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

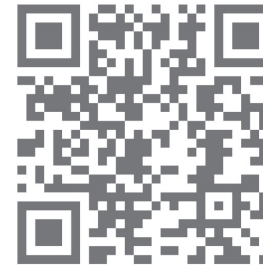

จากแผนภาพข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์สอดคล้องกับกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยกรอบสมรรถนะนี้ระบุถึงคุณลักษณะของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ประการ คือ การเป็น (1) คนไทยที่ดี มีคุณธรรม และความซื่อสัตย์ (2) คนไทยที่มีความสามารถสูง และ (3) พลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคมและมีจิตสำนึกสากล บนพื้นฐานของการเป็น (4) คนไทยที่ฉลาดรู้ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากสมรรถนะหลักต่าง ๆ ทั้ง 7 ประการและสมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐานทั้ง 4 ประการตามที่ได้กล่าวถึงรายละเอียดไว้แล้ว โดยคุณลักษณะทั้ง 4 ประการนี้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะทั้ง 3 ประการที่ปรากฏในมาตรฐานการศึกษาของชาติ อันได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง ดังแสดงด้วยเส้นลูกศรที่โยงแสดงความสัมพันธ์ไว้ ตลอดจนการระบุถึงค่านิยมร่วมและคุณธรรมพื้นฐานเช่นเดียวกันกับตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ

มโนทัศน์สำคัญและที่มาของการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน

ผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมโนทัศน์สำคัญและที่มาของการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สามารถศึกษาได้จากเอกสารจำนวน 2 รายการ (QR code เชื่อมโยง ไปยัง E - book) ซึ่งเป็นผลผลิตของการดำเนินการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี 2562 ดังต่อไปนี้

- 1) มโนทัศน์พื้นฐานของสมรรถนะและหลักสูตรฐานสมรรถนะ

- 2) รายงานการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทั้งนี้ สำหรับการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และการทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 2563 มีรายละเอียดดังนี้

แนวทางการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และ การทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะทำงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์และทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลกรอบสมรรถนะและผลลัพธ์ทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์เอกสารและการรับฟังความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื่องด้วยในช่วงปลายปี 2562 ที่ผ่านมา มีหลายหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับการร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนเพื่อใช้จัดการศึกษาในบริบทที่แตกต่างกันไป รวมถึงมีการเสนอข้อมูลเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาทั้งการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ และการเสนอร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมในทุกมิติของการจัดการศึกษา คณะทำงานจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่เมื่อกลางปี 2562) ก่อนดำเนินการต่อไป ด้วยถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในครั้งนี้

คณะทำงานได้ดำเนินการวิเคราะห์และทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลกรอบสมรรถนะและผลลัพธ์ทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่

- (1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ ในรูปของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE)
- (2) ร่างกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เอกสารนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการยกร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2563
- (3) ร่างสมรรถนะหลักผู้เรียน (Core Competency) ในโครงการวิจัยเพื่อค้นหาและพัฒนาผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน (วีรพล วีระโชติวสิน และคณะ, 2562) สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) เอกสารนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการยกร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 6 - 7 ธันวาคม พ.ศ. 2562

- (4) สมรรถนะหลักของโรงเรียนรุ่งอรุณ เอกสารนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการยกร่างแนวทางการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 6 - 7 ธันวาคม พ.ศ. 2562
- (5) เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับ ปวช. 2562 และสมรรถนะย่อยระดับอาชีวศึกษา
- (6) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

การวิเคราะห์และทบทวนกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กับข้อมูลกรอบสมรรถนะและผลลัพธ์ทางการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ

พร้อมกันนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 และแนวทางการกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2563 ณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสามารถสรุปได้ว่า กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้นำเสนอไว้ยังคงมีความครอบคลุมและสอดคล้องกับกรอบสมรรถนะและผลลัพธ์ทางการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ จึงถือได้ว่าการดำเนินงานกำหนดกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ยังสามารถใช้ข้อมูลจากกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรอบแนวคิดได้ต่อไป

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในวันที่ 7 - 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเชิญนักวิชาการ ครู ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 80 ราย เข้าร่วมร่างรายละเอียดของกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ตลอดจนทบทวนและเพิ่มเติมข้อมูลในกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดให้สมบูรณ์ ซึ่งผู้ร่วมประชุมเห็นพ้องว่าไม่ควรร่างเฉพาะกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เท่านั้น แต่ควรร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนให้ครบถ้วนในทุกระดับเพื่อความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน จึงเป็นผลให้การประชุมครั้งนี้ได้ผลิตทั้งกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ตลอดจนทบทวนความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งทำให้ได้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับร่าง ที่ครบถ้วนสำหรับผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกช่วงวัย (กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผลผลิตที่มีอยู่ก่อนแล้ว แต่นำมาทบทวนร่วมด้วยอีกครั้ง)

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มีแนวทางการกำหนดกรอบสมรรถนะ คำอธิบายสมรรถนะ ระดับสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละสมรรถนะ โดยพิจารณาร่วมกันจากทั้ง (1) พัฒนาการของผู้เรียน และ (2) ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของแต่ละสมรรถนะ ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่ได้ผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนามาแล้ว เป็นผลให้ได้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้จำแนกระดับสมรรถนะออกเป็น 4 ระดับดังแสดงไว้ในเอกสารฉบับนี้แล้ว

3. การสำรวจความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2563 คณะทำงานได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ใช้กรอบสมรรถนะ โดยใช้แบบประเมินกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ซึ่งเป็นเอกสารสำหรับผู้วิพากษ์ใช้ประเมินและแสดงความคิดเห็นต่อกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดในภาพรวมและในแต่ละสมรรถนะ ทั้งในรูปแบบของการรับและส่งเอกสารคืนทางไปรษณีย์ และการรับไฟล์ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้คัดเลือกไว้เพื่อให้ได้รับมุมมองที่หลากหลายตามเกณฑ์ดังนี้

1) ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 1.1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถให้ข้อเสนอแนะในภาพรวม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผลด้านพัฒนาการเด็ก และ 1.2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสมรรถนะแต่ละด้าน

2) ผู้ใช้กรอบสมรรถนะและผู้เกี่ยวข้อง มีเกณฑ์ในการคัดเลือกในหลากหลายมิติ ได้แก่ (1) เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ ครอบคลุมในทุกสังกัดที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ภาคเอกชน (2) เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ที่หลากหลายทั้งโรงเรียนที่ดำเนินการปกติ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรม ตลอดจนมีความหลากหลายทางภูมิภาค และ (3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ช่วง 3 ปีแรกของการทำงาน ผู้มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี ไปจนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องอายุ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับมุมมองความเห็นจากกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาที่แตกต่างหลากหลายและครอบคลุมในทุกมิติของการจัดการศึกษา

ตลอดจนมีการเปิดให้แสดงความคิดเห็นแบบสาธารณะโดยการตอบแบบประเมินและแสดงความเห็นออนไลน์ทาง Link หรือ QR code ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 94 คน

4. การประชุมวิพากษ์กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 - 6 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2563 ณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และผ่านระบบ Zoom ซึ่งเป็นการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อเสนอผลการสำรวจความคิดเห็น ทารือ และระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนผู้ใช้กรอบสมรรถนะ เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการปรับกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนให้สมบูรณ์และมีความเป็นไปได้จริงในการนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มากที่สุด

5. การทดลองใช้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. กทม. และ สข. ในโครงการวิจัยผลการทดลองใช้กรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในความร่วมมือของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างกันยายน พ.ศ. 2563 - มิถุนายน พ.ศ. 2564

6. การประชุมเพื่อพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนโดยคณะทำงานและผู้วิจัย ซึ่งได้ดำเนินการเป็นระยะคู่ขนานไปกับการดำเนินงานต่าง ๆ ข้างต้น

รายชื่อคณะทำงานร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- ก. รายชื่อคณะทำงานเพื่อร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 7 - 9 ก.พ. 2563 และ คณะผู้วิจัยพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มิถุนายน - สิงหาคม 2563)

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา เขมมณี

ราชบัณฑิต

คณะผู้วิจัย

ศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชารินทร์ ตรีวรัญญ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี เชื้อชัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวณี ชัยเชาวรัตน์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ดร.ทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา

ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดร.วีระชาติ ภาชีชา

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ดร.กฤษาลี บริรักษ์สันติกุล

โรงเรียนปรัชชาธร

ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์

โรงเรียนสุจิตปุณี

อาจารย์ ดร. กรกนก เลิศเดชาภัทร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์กมลชนก สกนธวัฒน์	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
นางสุทธิดา ธาดานิติ	โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูว์
นายธีระศักดิ์ จิระตราชู	นักวิชาการอิสระ
นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:	
นางสาวอังค์สุมล เชื้อชัย	
นางสาวอรวิภา ดุรงค์ธรรม	
นายชนัต อินทะกนก	
นางสาวภิษา ไบโพธิ์	

ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ร่วมร่างกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 7 - 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดิษฐ์ ละออปักษิณ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. คุณวรรณ ขุนศรี	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. อาจารย์ศิริรัตน์ ปัญจสุวงค์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. ดร.ปิยะมาศ เม็ดไธสง	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ จันทราอุกฤษฏ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. ดร.กศลิน มุสิกุล	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมาภรณ์ พิมพ์ทอง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิณี โสธายะเพชร	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. นางสาวภัสราไพ จ้อยเจริญ	นักวิชาการอิสระ
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติกร อ่อนโยน	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
12. อาจารย์พิรุลาวัลย์ ศุภอุทุมพร	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

13. นางสาวนุรียา วาจิ	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
14. นางมนิศรา ศุภกิจ โคลเยส	โรงเรียนนานาชาติ KIS
15. นางสาวเกื้อกมล นิยม	สำนักพิมพ์सानอักษร
16. นางสาวกรกมล จึงสำราญ	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
17. นางสาวสุชีรา มัธยมจันทร์	โรงเรียนจารุพัฒนานุกุล กรุงเทพฯ
18. ดร.พิทักษ์ นิลนพคุณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
19. อาจารย์ ดร.วราพร ทองจีน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลินี ประพิณวงศ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิริติ คุวานนท์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
22. ดร.วิภาดา วานิช	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
23. นางสาวปานใจ จารุณนิช	สถาบันอาศรมศิลป์
24. นางสาวสุวรรณา ชีวะพฤกษ์	โรงเรียนรุ่งอรุณ
25. นางสาวฝ่ายวารี ประภาสะวัต	โรงเรียนคู่ขนาน
26. รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิลักษณ์ ขยันกิจ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปนัดดา ธนเศรษฐกรรม	สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
28. ดร.พัชรินทร์ เสรี	มหาวิทยาลัยมหิดล
29. นางสาวอุษา คงสาย	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล	บริษัทแพคริมเอ็ดดูเคชั่น
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรขา อรัญญวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
32. ดร.ศุภลักษณ์ มีปาน	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
33. ดร.วีระชาติ ภาชีชา	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
34. นายสรวิศ ไพบูลย์รัตนากร	Saturday School
35. นายวีระพล วีระโชติวสิน	Edvisory
36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

37. ดร.เกรียง ฐิติจำเริญพร	โรงเรียนปรินส์รอยแยลวิทยาลัย เชียงใหม่
38. นางสาวเข็มพร วิรุณราพันธ์	สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน
39. ดร.วาเลน ดุลยากร	โรงเรียนบรรจงรัตน์ จ.ลพบุรี
40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู บุญลิขิตศิริ	มหาวิทยาลัยบูรพา
41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
42. ดร.ปฏิมาภรณ์ ธรรมเดชะ	โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย จ.สุราษฎร์ธานี
43. ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
44. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
45. นายณัฐฐเมธร์ ดุลคณิต	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
46. นายปราศรัย เจตสันต์	โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
47. อาจารย์อนุรักษ์ ไชยฮัง	มหาวิทยาลัยพะเยา
48. อาจารย์รัชณี นกเทศ	โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
49. นางสาวสกนธ์วรรณ ชื่นตระกูล	โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา
50. ดร.ประวีณา อัสโย	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
51. นางสาวอุบล ตรีรัตน์วิชา	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
52. ดร.ศศิรัศม์ วีระไวทยะ	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
53. นางสาววรากร สายแก้ว	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
54. ผู้แทนอาจารย์วิทยาลัยการอาชีพศึกษาพระนครศรีอยุธยา	

ค. รายงานผู้ร่วมวิพากษ์และสนทนากลุ่ม (ร่าง) กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม พ.ศ. 2563

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สุริชัย หวันแก้ว	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศาสตราจารย์ ดร.นพ.กระแส ชนะวงศ์	นายกสภามหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ศาสตราจารย์ ดร.นภดล ร่มโพธิ์	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. ศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา สุตบรรทัด	ภาควิชาสังคมศาสตร์และการเมือง
5. ศาสตราจารย์ นพ.วิจารณ์ พานิช	สถาบันอาศรมศิลป์/มูลนิธิสยามกัมมาจล ฯลฯ
6. ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด
7. รองศาสตราจารย์ ประภาภัทร นิยม	สถาบันอาศรมศิลป์
8. รองศาสตราจารย์ นพ.สุริยเดว ทรีปาตี	สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหิดล/ ศูนย์คุณธรรม
9. รองศาสตราจารย์ พญ.นิชรา เรืองดารกานนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนแพทย์ รามาธิบดี
10. รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
11. รองศาสตราจารย์ ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
12. รองศาสตราจารย์ ดร.จิระพันธุ์ พูลพัฒน์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13. รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
14. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพงศ์ ตั้งเคียงศิริสิน	สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
15. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี ฝ้ายคำตา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
16. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
17. รองศาสตราจารย์ ลัดดา ภู่เกียรติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตพัฒนา/ นายกสมาคมคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สร้อยสน สกลรักษ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

20. ดร.ศรินธร วิทยะสิรินันท์	ผู้ทรงคุณวุฒิ สพฐ./ โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรู
21. ดร.วิริยะ ฤกษ์ชัยพาณิชย์	EduZone

ผู้ใช้กรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน

1. ดร.สิรินันท์ ศรีวีระสกุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปรีณสรอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
2. ดร.พิรุณ ศิริศักดิ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนราชินีบน
3. ดร.พัฒน์ มาศนิยม	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวรพัฒน์ จังหวัดสงขลา
4. ผอ.สุภลักษณ์ ไชยสถาน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย กรุงเทพฯ
5. ดร.แสงรุ่ง พูลสุวรรณ	ผู้อำนวยการสายงานวิชาการ บ.อักษรเจริญทัศน์
6. ดร.วรภรณ์ แก้วสีขาว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.นราธิวาส เขต 2
7. คุณศรีบุญรัตน์ พรหมลา	ศึกษานิเทศก์ สพป.สุโขทัย เขต 1
8. ครูธัชชา เขียวหวาน	โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบูรรังสรรค์) พระนครศรีอยุธยา
9. ครูอภากาศ ไชยประสิทธิ์	โรงเรียนทอสี กรุงเทพฯ
10. ครูลักขมี แป้นสุข	โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) กรุงเทพฯ
11. ครูวิมลศรี ศุขีวรรณ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านการจัดการความรู้ โรงเรียนเพลินพัฒนา กรุงเทพฯ
12. ครูอภิชาติ แซ่อึ้ง	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รวมถึงการร่วมแสดงความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามโดยกลุ่มผู้ใช้กรอบสมรรถนะและผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 61 ราย ซึ่งครอบคลุมทุกสังกัด ทุกภูมิภาค ประกอบไปด้วยช่วงวัย ประสพการณ์ และบทบาทในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 20 ราย ครูผู้สอน จำนวน 30 ราย ผู้ปกครอง (Home School) จำนวน 2 ราย ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 ราย และผู้ผลิตหนังสือแบบเรียน จำนวน 3 ราย

รายชื่อคณะกรรมการในโครงการวิจัยผลการทดลองใช้กรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดทำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มิถุนายน 2564

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา เขมมณี

ราชบัณฑิต

คณะผู้วิจัยในความร่วมมือของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาริณี ตรีวรัญญ์

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า

สาขาวิชาประถมศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

นักวิจัยร่วม และคณะกรรมการในโครงการวิจัยผลการทดลองใช้กรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี เชื้อชัย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวณี ชัยเขาวรัตน์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ดร.เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ดร.ทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา

ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดร.กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล

โรงเรียนประชารัฐ

ดร.นาฎฤดี จิตรรังสรรค์

ดร.วีระชาติ ภาชีชา

อาจารย์ ดร.กรกนก เลิศเดชาภัทร

อาจารย์กมลชนก สกนธวัฒน์

อาจารย์สุทธิดา ธาดานิติ

นายธีระศักดิ์ จิระตราชู

นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย:

นางสาวอังค์สุมล เชื้อชัย

นายชนัด อินทะกนก

นางสาวมิชา ไบโพธิ์

โรงเรียนสุจีบุลี

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูว์

นักวิชาการอิสระ

“Teaching is more than
imparting knowledge, it is
inspiring change.”

—William Arthur Ward

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายอำนาจ วิทยานูวัตติ

นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์

นายพีรศักดิ์ รัตนะ

นายสำเนา เนื้อทอง

เลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา
และพัฒนาการเรียนรู้

ผู้รวบรวมเรียบเรียงรายงาน

นางประวีณา อัสโย

นางสาวอุบล ตริรัตน์วิชา

นางสาวภควดี เกิดบัณฑิต

ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้ออกแบบปก

นายธีระศักดิ์ จิระตราชู

ประสานการจัดพิมพ์ และพิสูจน์อักษร

นางสาวภควดี เกิดบัณฑิต

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางประวีณา อัสโย

นางสาวกรมล จิ่งสำราญ

นางสุวรรณา สุวรรณประภาพร

นางสาววิภาดา วาณิช

นางสาวปิยะมาศ เม็ดไธสง

นางสาวอุบล ตริรัตน์วิชา

นางสาวนุรีญา วาจิ

นางสาวสุชาดา กลางสอน

นางสาวภควดี เกิดบัณฑิต

ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

กลุ่มมาตรฐานการศึกษา

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

99/20 ถนนสุขุทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

Website: www.onec.go.th

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
Office of the Education Council

เอกสารวิชาการ
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้

คนไทยที่ดี มีคุณธรรม และความสุข
 มีพื้นฐานมั่นคงทางกาย จิต สังคม และอารมณ์ มีทักษะชีวิต มีความพร้อมด้านทักษะอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

พลเมืองไทยที่ใส่ใจสังคม และมีจิตสำนึกสากล
 สามารถทำงานแบบรวมพลัง เพื่อพัฒนาตน พัฒนาสังคม ประเทศชาติ และโลก

คนไทยที่มี ความสามารถสูง
 มีทักษะการคิดขั้นสูง สามารถใช้ และสร้างสรรค์ สื่อนวัตกรรม สื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบ และช่องทางที่หลากหลาย

คนไทยที่ฉลาดรู้
 มีความรู้ และฉลาดใช้ความรู้พื้นฐานภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตประจำวัน

สมรรถนะในความฉลาดรู้พื้นฐาน (Competencies in Basic Literacy)
 ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่

- (1) สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication)
- (2) สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for Communication)
- (3) สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)
- (4) สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific Inquiry and Scientific Mind)

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 โทร 0 2668 7123 ต่อ 2528 โทรสาร 0 2243 1129
 Website : www.onec.go.th